

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8309

Simbătă 17 ianuarie 1970

8 PAGINI — 40 BANI

CONSTRUCȚIA DE MAȘINI

Sarcini complexe în fața unei ramuri de importanță vitală pentru progresul întregii economii naționale

Anul care a început este — prin firea lucrurilor — o punte de legătură între actualul cincinal și cincinalul 1971-1975. Pentru constructorii de mașini, el urmează unui an în care eforturile s-au concentrat asupra atingerii unor ritmuri de vîrf în dezvoltarea acestei ramuri de importanță vitală pentru progresul economic general al țării. În 1969, sarcinile de plan la producția globală și la producția marfă vîndută și încasată au fost îndeplinite în proporție de 100,4 și, respectiv, 100,8 la sută, ritmul mediu anual de creștere a producției globale între 1966-1969, de 16,1 la sută, depășindu-l pe cel prevăzut în planul cincinal, de 14,6 la sută. A fost atins nivelul planificat al productivității

Ing. Ion AVRAM
ministru industriei construcțiilor de mașini

muncii, superior cu 7,7 la sută celui din anul precedent, au fost realizate peste plan beneficii de aproximativ 23 milioane lei. Atenția deosebită acordată sarcinilor trasate de partid de a sporii contribuția construcției de mașini la exporturile țării a făcut ca volumul mașinilor și utilajelor exportate anul trecut să fie cu 18 la sută mai mare decît în 1968, reprezentînd aproximativ un sfert din totalul exporturilor românești. În sfîr-

șit, au fost date în funcțiune 68 noi capacități și obiective, au avansat simțitor lucrările pe diferite șantiere de investiții care urmează să-și încheie activitatea anul acesta și în anii următori. Realizarea esențială a anului trecut a fost, însă, dezvoltarea accentuată. În ritmurile prevăzute de conducerea partidului, a sectoarelor a căror rămînire în urmă s-a fost criticată la Congresul al IX-lea al P.C.R., industria electro-tehnică a înregistrat un spor de producție de 19,4 la sută față de realizările anului precedent, cea electronică și pentru telecomunicații — de 27 la sută, iar subramura constructoare de mașini-unelte — de 15,3 la sută.

Desigur, unele dintre realizările amintite puteau fi mai mari dacă în toate centralele industriale și uzinele constructoare de mașini s-ar fi valorificat integral — printr-o organizare superioară a producției și a muncii — potențialul tehnic și uman existent, dacă s-ar fi pus un mai mare accent pe adîncirea specializării uzinelor și îmbunătățirea cooperării interuzinale, dacă rezultatele unor cercetări științifice s-ar fi valorificat mai operativ în diferite procese tehnologice sau în activitatea de modernizare a unor produse, iar ciclurile de asimilare în fabricația a noilor produse s-ar fi redus pe măsura cerințelor actuale.

Printr-o prevedere a planului cincinal, dezvoltarea industriei construcțiilor de mașini va continua în 1970 într-un ritm și mai susținut decît pînă acum. După cum s-a arătat la plenara C.C. al P.C.R. din 10-13 decembrie 1969, în acest an urmează să acoperim circa 66 la sută din necesarul de utilaje al economiei. Aceasta înseamnă că, față de 1969, sarcinile de producție ce revin unităților economice din cadrul ministerului nostru sporesc, în medie, cu 14,6 la sută, creșterea fiind însă simțitor mai mare în subramura electro-tehnică și electronică sau în producția de mecanică de precizie și optică, tractoare și autovehicule. Va trebui să începă fabricația curentă a peste 80 de produse și grupe de produse noi mai importante — în principal mașini-unelte, utilaje pentru industria construcțiilor, produse de mecanică de precizie și de electronică. În acest an trebuie să producem, bunăoară, primele calculatoare electronice moderne, să în-

(Continuare în pag. a III-a)

CATARGELE ARGINTII ALE MUREȘULUI

Cu mai mulți ani în urmă am culegerat, pentru prima dată, spațiul acestui combinat. Pe atunci se numea șantier. Asemenea oricărui mare șantier, el se înfățișa ca o materie ce-și caută forma definitivă, o lume în devenire, cu un imens joc de cuburi, la care numai cel care clădește pricepe, pînă la capăt, unde și cum se va așeza fiecare pișcă și cum va arăta totul cînd toate acestea vor deveni imagine definitivă.

— Vedeți — îmi spune arătîndu-mi un spațiu gol între doi piloni de beton — acolo sus, la 15 metri de la sol, va fi un mare panou de comandă de unde, prin sute de aparate, va fi dirijat procesul de splăare a gazelor...

În zadar priveam... În spațiul pe care nu-l arăta nu se afla decît vîzduhiul. El însă vedea acolo sute de aparate și butoane, vedea culoarea verde a panoului, vedea oamenii în halate albastre, vedea ce se petrece în interiorul combinatului...

Au mai trecut cîțiva ani pînă cînd, venind a doua oară, am văzut aveau lucrurile pe care încercase să mi le arate tînrul inginer. Vizionarul însă nu mai era. Se afla acum pe un alt mare șantier. În schimb, aici la Combinatul chimic din Tg. Mureș, alți oameni, sute și sute, se află acum la posturile de veghe ale complicatului proces de fabricație a azotatului de amoniac.

Nimic nu mai amintește imaginile din odinioară. Așa cum se așază în câmpie, combinatul pare o floată albă-argintie pe oceanul nesfîrșit al zăpezilor. Numai zburzind industrial, numai zburzind, surprinde aici mișcarea. Din clipa în care ultima instalație a fost așezată pe soclul ei pare că totul a început. Marile prefaceri ale materiei se petrec aici în interiorul organismului acesta gigant și nu se lasă observate decît pe panourile de comandă, traduse în codul cadranelor

Mihai CARANFIL

(Continuare în pag. a VII-a)

Incheierea vizitei președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, în R. S. F. Iugoslavia

Primirea la președintele Iosip Broz Tito

BELGRAD 16 — Trimiși speciali Agerpres Nicolae Ionescu și Nicolae Ploeanu transmit:

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a fost primit, vineri dimineață, de către președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, Iosip Broz Tito, cu care

a avut o convorbire cordială, prietenească.

La întrevvedere, care a avut loc la reședința de la Brioni a șefului statului iugoslav, au participat, din partea română, Emil Drăgănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Nicolae Ecobescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Vasile Sandru, ambasadorul României la Belgrad, iar din partea

Iugoslavă, Mitia Ribicici, președintele Vecei Executive Federale, Dușan Gligorjević, membru al Vecei Executive Federale, Anton Vrațașu, locțiitor al secretarului de stat pentru afacerile externe, și Iso Niegovan, ambasadorul Iugoslaviei la București.

(Continuare în pag. a VII-a)

ÎNTOARCEREA ÎN CAPITALĂ

Vineri după-amiază s-a însoțit de la Belgrad președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, care a făcut o vizită în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, la invitația președintelui Vecei Executive Federale, Mitia Ribicici.

În vizita sa, șeful guvernului român a fost însoțit de Emil Drăgănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Gheorghe Buzdugan, președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice, Nicolae Ecobescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, Vasile Sandru, ambasadorul României la Belgrad, Grigore Bărgăoanu, vicepreședinte al Comisiei guvernamentale de colaborare și cooperare economică și tehnică, Ion Morega, adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini, Ion Mineu, adjunct al ministrului minelor, de expert.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, se aflau tovarășii Gheorghe Pană, Ilie Verdet, Petre Lupu, Leonte Răutu, Iosif Banc, Mihai Marinescu, Ion Pătan, membri ai guvernului și alte persoane oficiale.

Au fost prezenți Milorad Komatina, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.S.F. Iugoslavia la București, și membri ai ambasadei. (Agerpres)

Plecarea spre patrie

Incheindu-și vizita prietenească întreprinsă în R.S.F. Iugoslavia, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a plecat vineri la amiază spre patrie.

Pe aeroportul din localitatea Pola, șeful guvernului român și persoanele care îl însoțeau au fost conduși de șeful guvernului iugoslav, Mitia Ribicici, de Dușan Gligorjević, membru al Vecei Executive Federale, Anton Vrațașu, locțiitor al secretarului de stat pentru afacerile externe, și ambasadorul Iso Niegovan.

Părăsind teritoriul Iugoslaviei, premierul român a adresat, de la

borderul avionului special, următoarea telegramă președintelui Vecei Executive Federale: „Părăsind teritoriul Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, vă adresez, stimată tovarășe președinte, călduroasele mele mulțumiri pentru ospitalitatea și prietenia cu care am fost înconjurat în tot timpul șederii în frumoasa dv. țară.

Îmi exprim ferma convingere că relațiile de stimă, colaborare și prietenie dintre România și Iugoslavia se vor dezvolta și întări necontenit, în interesul popoarelor și țărilor noastre, al cauzei socialismului și păcii în lume”.

COMUNICAT COMUN

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a făcut o vizită prietenească în Iugoslavia în perioada 12-16 ianuarie 1970, la invitația președintelui Vecei Executive Federale, Mitia Ribicici.

Președintele guvernului român a fost primit de către președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, Iosip Broz Tito, cu care a avut o convorbire cordială, prietenească.

În cursul șederii sale în Iugoslavia, președintele Ion Gheorghe Maurer s-a întâlnit cu Dragutin Haramia, președintele Vecei Executive a Republicii Socialiste Croația, și a vizitat unele obiective economice din orașul Rieka.

În timpul vizitei, între președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, și președintele Vecei Executive Federale, Mitia Ribicici, au avut loc convorbiri, la care au participat:

— din partea română: Emil Drăgănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Gheorghe Buzdugan, președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice, Nicolae Ecobescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, Vasile Sandru, ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad, Grigore Bărgăoanu, vicepreședinte al Comisiei guvernamentale de colaborare și cooperare economică și tehnică, Ion Morega, adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini, Ion Mineu, adjunct al ministrului minelor, Eugen Luchian, șef de secție la Consiliul de Miniștri.

— din partea iugoslavă: Stepan Marușici, președintele Vecei Executive a Provinciei Autonome Socialiste Voivodina, Dușan Gligorjević, membru al Vecei Executive Federale, dr. Anton Vrațașu, locțiitor al secretarului de stat pentru afacerile externe, dr. Dolfo Vogelink, președintele

Consiliului Federal pentru Coordonarea Cercetărilor Științifice, Iso Niegovan, ambasadorul Republicii Socialiste Federative Iugoslavia la București, Hasan Siliak, adjunct al secretarului federal pentru economie, Vladimir Loncar, director la Institutul federal de planificare, Branko Mikașinović, consilier la cabinetul președintelui Vecei Executive Federale, Miroslav Zotović, director adjunct la Secretariatul de Stat pentru Afaceri Externe.

Cu prilejul întâlnirii dintre secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, Iosip Broz Tito, din 20 septembrie 1969, de la „Porțile de Fier”, cînd a fost reafirmată hotărîrea comună de a extinde continuu colaborarea politică, economică, tehnico-științifică și în alte domenii, s-a stabilit ca președinții guvernelor celor două țări să se întâlnească în vederea concretizării acestei colaborări. În spiritul acestei înțelegeri, președinții Maurer și Ribicici au examinat multilateral stadiul relațiilor bilaterale dintre cele două țări și posibilitățile promovării în continuare a colaborării în toate domeniile.

Cei doi președinți au relevat cu satisfacție că relațiile de prietenie și bună vecinătate dintre cele două țări, cu bogate și îndelungate tradiții, au cunoscut o puternică înflorire în anul socialismului și se dezvoltă neîntrerupt, pe baza respectării principiilor independentei și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, în spiritul înțelegerii, stimei și încrederii reciproce. Reflectînd progresele remarcabile obținute de cele două țări pe tărîm politic, economic și social-cultural, colaborarea multilaterală româno-iugoslavă a cu-

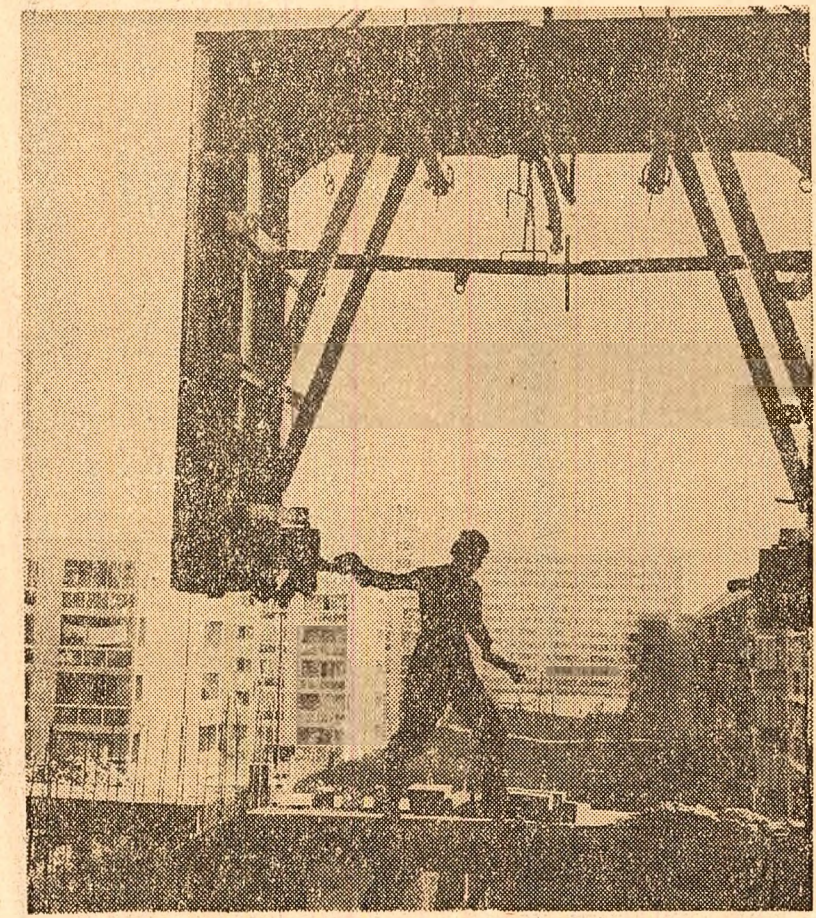
(Continuare în pag. a VII-a)

PAGINA A V-A

● Panoramic județean — Cultura în Timiș

PAGINA A VI-A

● Reportaj pe glob

„Dirijorul” de case. (Pe șantierul 4 al Intreprinderii de construcții-montaj nr. 2 din Capitală)

Telegramă

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN BOLIVIA

LA PAZ

Cu prilejul celei de-a 20-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist din Bolivia, Comitetul Central al Partidului Comunist Român vă adresează dumneavoastră, tuturor comunistilor bolivieni, un călduros salut tovarășesc și vă urează succes în activitatea ce o desfășurați pentru binele poporului bolivian, pace, democrație și progres social.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Cînd o mină spală pe alta...

DIN COMPLIMENTE RECIPROCE NU IES MĂRFURI DE CONSUM

Zilele trecute, am intrat în postura de cumpărător. În câteva magazine băcăuanice, tractoare și autovehicule. Va trebui să începă fabricația curentă a peste 80 de produse și grupe de produse noi mai importante — în principal mașini-unelte, utilaje pentru industria construcțiilor, produse de mecanică de precizie și de electronică. În acest an trebuie să producem, bunăoară, primele calculatoare electronice moderne, să în-

ce cumpărătorii n-au auto-siloane. Cercul este perfect și pentru moment imperfecțiabil. Cine îl va deschide, cînd și cum?

Ne-am continuat rîsul și prin alte magazine. Zădărnice însă am căutat o ban-

inainte de a vedea ce cauze determină asemenea absențe din magazinele județului Bacău, trebuie să menționăm că este vorba de sortimente produse de către industria locală. Împreună cu cîțiva directori

bunuri de larg consum, de uz casnic și gospodăresc pe care industria republicană nu le produce. Deci, și așa cum este bine știut, industria locală trebuie să completeze industria republicană pentru a satisface cererea populației cu o gamă largă de mărfuri — de la suportul pentru chibrituri și pînă la garniturile de mobilă.

Aceasta, în teorie. În ce privește practica, să vedem ce spun reprezentanții industriei și ai comerțului local:

— Noi nu prea avem de ce ne plînge — ne spune tov. Gh. Bujor, directorul Intreprinderii comerciale cu ridicata pentru produsele metalo-casnice. Producătorii locali satisfac cererile noastre în întregime

George POPESCU

(Continuare în pag. a II-a)

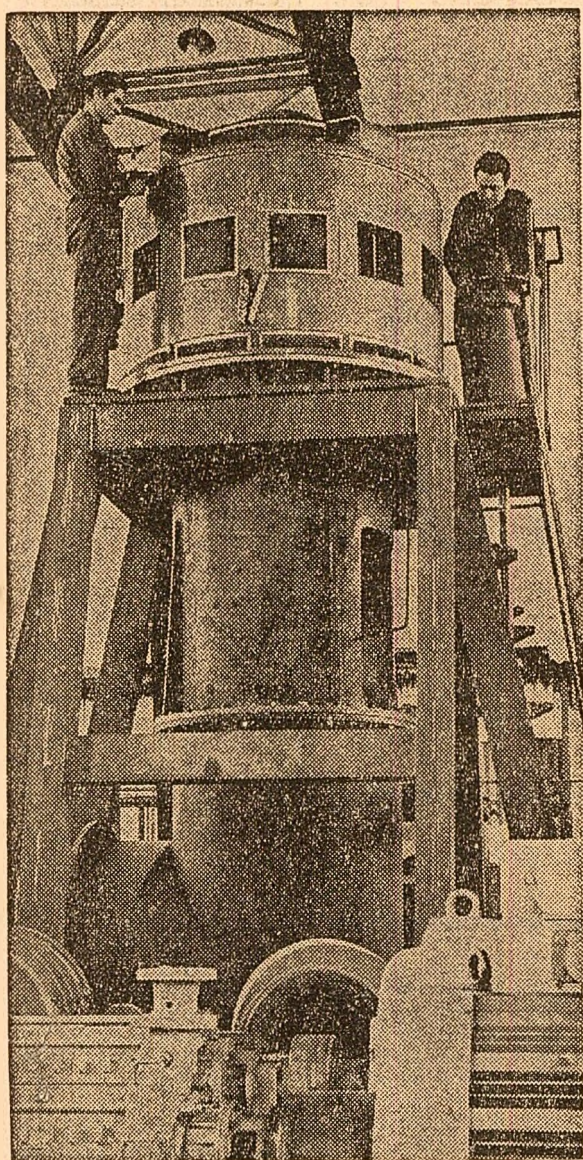
Insemnări despre industria locală și comerțul băcăuan

lă lopată de zăpadă (sistem doar în inima sezonului), un desfundător de chiuvetă, o puțină de murături, galerii metalice pentru perdelele clădirilor locale în economia județului. A rezultat următoarea definiție: industria locală are rolul de a fabrica — în limita resurselor și cerințelor locale —

pagina economică

CU FORȚE UNITE

- Experiența pledează pentru extinderea ASOCIAȚIILOR INTERCOOPERATISTE
- Colaborarea sporește producția agricolă, servește mai bine interesele cooperativelor și ale economiei naționale
- Să netezim calea pentru realizarea în termene cit mai scurte a investițiilor prevăzute

D.V.R. 5-110 — un nou tip de pompă de mare capacitate — va intra în curând în fabricație de serie la Uzina de pompe din București. Proiectată pentru instalații de hidroamploraj, pompa are un debit de 14 000 la 23 000 m.c. de apă pe oră

Foto: Agerpres

In întreprinderi bucureștene:

Amplă acțiune pentru reducerea consumului de metal

În întreprinderile bucureștene se desfășoară o amplă acțiune pentru reducerea consumului de metal. La uzinele „23 August”, una dintre cele mai mari consumatoare de oțel și fontă din București, se prevede o reducere a acestor materii prime cu circa 7-8 la sută. Încă din anul trecut s-a trecut, în acest scop, la re proiectarea motoarelor de 350 și 750 CP și a întregii game de locomotive Diesel hidroaerice, în scopul micșorării greutateii lor. De asemenea, în același scop, a început a fi aplicată matricajarea pieselor, metoda care a înlocuit forjarea liberă. În cursul acestui an, măsurile respective sînt completate prin aplicarea unor procedee menite să ducă la micșorarea rebuturilor și a adaurilor tehnologice în secțiile „calde” — turnătorie și forjă.

Intr-o altă importantă uzină, la „Vulcan”, acțiunea de economisire a metalului urmează a fi efectuată, începînd cu acest an, încă de la proiectarea produselor. Se preconizează astfel re proiectarea filtrelor ionice și natriuclorurate, a subsanamburilor de la cazanele de aburi și apă fierbinte etc. Alte măsuri vizează obținerea de economii de metal prin îmbunătățirea proceselor tehnologice.

(Agerpres)

Asociațiile intercooperatiste — forme avansate de colaborare între cooperativele agricole — creează cadrul organizatoric și baza materială necesare introducerii și generalizării progresului tehnic în acest sector al agriculturii, profilării și dezvoltării producției, modernizării și specializării forțelor de producție. În hotărîrea plenară a Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție se arată că experiența acumulată și rezultatele obținute de asociațiile intercooperatiste subliniază necesitatea intensificării și dezvoltării în perspectivă a asocierii cooperativelor în vederea realizării unor întreprinderi intercooperatiste de creștere și îngrășare a animalelor, de cultivare a legumelor în sere și solarii, pentru producerea de furaje combinate, acțiuni de îmbunătățiri funciare, unități de prelucrare și valorificare a producției agricole etc. Ce experiență oferă activitatea de pînă acum din acest domeniu?

În aproape toate județele se află, în diferite faze de constituire, secții de obiective intercooperatiste: complexe pentru creșterea păsărilor, îngrășătorii de porci și taurine, fabrici de nutrețuri combinate, sere și solarii pentru producerea legumelor, se execută în comun lucrări de amenajare a terenului în vederea extinderii irigațiilor și altele. În rîndurile care urmează ne vom opri aici asupra rezultatelor obținute în acest domeniu, cit și asupra unor probleme care trebuie rezolvate pentru ca această formă de unire a forțelor cooperativelor de producție să capete o și mai largă extindere.

Și cu alte ocazii a fost reliefată experiența județului Constanța în ce privește acțiunile intercooperatiste. Acum s-a trecut de la obiectivele mai simple — fabrici de furaje combinate, ateliere de reparatii, unități pentru valorificarea legăturii — la altele de amploare și care necesită investiții mai mari. De exemplu, complexul de la Negru Vodă, la construirea căruia s-au asociat 7 cooperative agricole, necesită o investiție de 22 milioane de lei. Cea mai mare parte a fondurilor, peste 16 milioane de lei, este asigurată de către unitățile asociate, iar restul — prin credite acordate de către stat. De asemenea, în județul Constanța s-a construit o unitate de prelucrare a cotelor de participare, iar o mare parte din fonduri a fost depusă la Banca Agricolă.

În județul Buzău, o seamă de cooperative agricole din zona de deal și de munte au teren la șes, în cimpia Bărăganului, care asigură recol-

te bogate. Dar întrucît fermele de animale sînt situate în satele de deal și de munte, la o distanță medie de circa 110 km, se cheltuia mult cu transportul furajelor concentrate și grosiere, ceea ce diminuea veniturile. Pentru o mai bună eficiență economică a activității lor, un număr de 23 de cooperative agricole din zona de deal și munte, care au suprafața de circa 10 000 ha în zona de deal și de circa 12 000 de hectare pe terenul de deal, au construit un complex zootehnic la Padina, adică tocmai acolo unde au terenul agricol. În acest complex, care va costa circa 35 milioane de lei, se vor îngrășa anual 3 000 de taurine, 12 000 de bețeci și se vor crește un milion de pui. Lucrarea se află în stadiu de proiectare. Din calculele existente rezultă o seamă de avantaje economice, care vor sporii mult veniturile membrilor cooperativelor. Mult se va câștiga prin faptul că cele circa 20 000 tone de furaje grosiere, care se prind în acea zonă, au vor mai fi transportate la mare distanță, ci vor fi valorificate superior, folosindu-se la îngrășarea animalelor. Se estimează că în cele 23 de cooperative asociate veniturile bănești vor crește cu 50 la sută.

Asocierea acțiunilor intercooperatiste au fost organizate și în domeniul creșterii păsărilor. Complexul avicol de la Afumați, județul Ilfov, va produce anual 2,5 milioane de pui pentru carne, 30 000 de găini ouătoare, 30 000 pui pentru păsărie. Valoarea totală a investiției este de 39 900 000 de lei, din care 14 900 000 de lei reprezintă cota de participare a celor 41 cooperative agricole, iar 24 milioane de lei sînt credite acordate de stat. În cele două hale lucrările au ajuns la acoperș, fiind în avans față de grafic.

O mare amploare a luat extinderea acțiunilor intercooperatiste privind construirea de sere și solarii pentru producerea legumelor. De exemplu, serele de la Bercești, Vitan — Birzești și Militari, care s-au realizat prin asocierea a 59 de cooperative agricole din județul Ilfov, au suprafața totală de 46 ha. În 1968 au dat 3,5 milioane de lei beneficii, iar în 1969 se prelinim a beneficii de 10 milioane de lei, care este împărțit la membrii asocierii în raport cu suma depusă.

În județul Constanța au fost create două asociații intercooperatiste în domeniul valorificării produselor agricole — una la Medgidia, care cuprinde 22 de cooperative agricole, și alta la Constanța, la care participă 31 de cooperative agricole. Acestea din urmă, care este, de altfel, și cea mai mare din județ, a adus, în 1969, o contribuție importantă la aprovizionarea locuitorilor orașului și a deosebitelor oșpetilor litoralului. Prin cele 40 de chioșcuri și puncte de desfacere s-au vîndut legume, fructe, struguri, miere, ouă, păsări, precum și legume și fructe semi-industrializate prin posibilități proprii în valoare de aproape 15 milioane de lei. Și în județul Buzău acțiunea intercooperatistă privind valorificarea produselor agricole a luat o amplă dezvoltare. Magazinele intercooperatiste au obținut, în 1969, un beneficiu de 6 milioane de lei, cu un milion mai mult față

de cît s-a prevăzut inițial. Veniturile acestor magazine sînt împărțite cooperativei în funcție de cantitatea și calitatea mărfurilor livrate, minus rabatul comercial de 10 la sută, care acoperă cheltuielile magazinelor (salarii, chirii, dotări, petisabilități etc.).

Desigur, acestea sînt numai cteva dintre acțiunile intercooperatiste care se bucură de sprijinul unanim al cooperativelor, au o bună eficiență economică, duc la sporirea veniturilor bănești, la dezvoltarea cooperativei agricole. Experiența lor valoroasă, chiar dacă este vorba de bugete mici, pledează pentru extinderea acestor forme avansate de colaborare între cooperativele agricole de producție. Nu peste tot însă lucrurile merg bine. În unele locuri, încă de la primii pași se întîmplă greutăți în organizarea acțiunilor intercooperatiste. Vom insista numai asupra citorora aspecte care trebuie să fie rezolvate cu maximum de rapiditate de către uniunile cooperative și direcțiile agricole județene. În județul Constanța s-a procedat foarte minuțios în vederea creării asocierii care și-au propus să construiască complexe zootehnice. Numai că elaborarea proiectelor, de curge adevior, iar în ce privește execuția propriu-zisă a lucrărilor s-a ajuns doar la marcarea terenului cu țărni. Și în alte județe, doar țărni și implanții pe teren indică existența viitoarelor complexe zootehnice sau a altor întreprinderi intercooperatiste. Deci, este necesară mai multă preocupare pentru definitivarea urgentă a proiectelor și trecerea la executarea propriu-zisă a lucrărilor.

A doua problemă se ridică în legătură cu aprovizionarea cu materiale. De exemplu, la complexul avicol de la Afumați, lucrările nu putea avansa mai rapid, datorită lipsei materialelor electrice și cele pentru canalizare. Mulți dintre interlocuții noștri sînt de părere că, întrucît toate produsele obținute în cadrul întreprinderilor intercooperatiste de-

vin producție-marfă, destinată fondului de stat, aprovizionarea tehnică cooperativelor ar trebui să se facă la fel ca în fermele întreprinderilor agricole de stat și la aceeași prețuri.

Alte probleme sînt de ordin juridic. În acest sens, tov. Marin Argint, președintele Uniunii județene Ilfov a cooperativei agricole, ne-a spus: „Trebuie elaborat un statut al asocierii, care să le fixeze locul, drepturile și obligațiile. În prezent se lucrează după un statut care răspunde doar problemelor interne ale asocierii. Trebuie reglementate în mod special relațiile asocierii cu banca. De asemenea, cred că în asocierii sistemul de plată, de retribuție trebuie să fie unic și în bani”. Desigur, asemenea probleme vor fi rezolvate. În hotărîrea plenară a Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție se prevede ca pînă la sfîrșitul trimestrului I al anului 1970 să se elaboreze programul de dezvoltare a unităților intercooperatiste pe perioada 1971-1975, corespunzător nevoilor cooperativei agricole și intereselor economiei naționale.

Intrucît acțiunile intercooperatiste sau o mare extindere, este necesar ca în adunările generale la care se vor dezbate documentele cu privire la perfecționarea organizării, normării și retribuirii muncii, cooperativele agricole care în 1970 urmează să participe la asocierii intercooperatiste să discute aceste probleme și să stabilească cotele de participare. Acest lucru va da posibilitate ca prevederile respective să fie cuprinse în proiectele planurilor de producție care se vor discuta în adunările generale care vor avea loc în luna februarie. În acest fel, prin măsurile ce vor fi luate, acțiunile intercooperatiste vor căpăta o amploare și mai mare, ceea ce este în interesul cooperativei agricole, al membrilor lor și al economiei țării.

Florea CEAUȘESCU
Alexandru BRAD
Radu APOSTOL

LUCRĂRI DE EXTINDERE A UZINEI DE UTILAJ PETROLIER DIN TÎRGOVIȘTE

Turnătoria de oțel a Uzinei de utilaj petrolier din Tîrgoviște își sporește capacitatea de producție cu încă 10 000 tone pe an. În acest scop, recent a început construcția unei noi hale. Tot aici, în primele zile ale noului an, a început ridicarea unei noi secții pentru forje și tratamente termice, precum și a unei hale de mecanică ge-

nerală, unde vor fi amplasate principalele agregate de producție ale uzinei. Toate aceste noi obiective fac parte din lucrările de extindere a uzinei. La unele etape de înfăptuire a unui proiect de extindere și modernizare a uzinei Tîrgoviștene, ea va fi dotată cu cuptoare electrice, cloace pneumatice și alte agregate de înalt nivel tehnic. Vor fi modernizate, de ase-

(Agerpres)

(Urmare din pag. 1)

chelem asimilarea în fabricație a unor utilaje tehnologice complexe. În sfîrșit, exporturile trebuie să crească cu peste 12 la sută. Dintre elementele calitative noi pe plan economic-financiar, ale activității noastre din ultimul an al cincinalului, amintim că cheltuielile la 1 000 lei producție marfă — în condiții comparabile de salarizare — trebuie să fie cu aproape 13 lei mai mici decît în 1969, iar beneficiile să crească cu 20,8 la sută.

Insemnătatea excepțională a noulor sarcini care stau în fața ramurii noastre trebuie să fie bine înțeleasă, în toate amănuntele ei, de către fiecare constructor de mașini. Îndeplinirea lor, prin mobilizarea tuturor forțelor, a inițiativii și a priceperii constructorilor de mașini, presupune, înainte de toate, creșterea aportului sectoarelor de concepție-proiectare la modernizarea și perfecționarea permanentă a proceselor tehnologice de fabricație și, mai ales, a produselor, pentru menținerea acestora la un nivel tehnic-calitativ competitiv. În acest scop, ministerul, centralele industriale, toate uzinele trebuie să inițieze forme ciclice de înprospătare a cunoștințelor proiectanților și sectorilor lor de concepție, prin o mai judicioasă selecționare a specialiștilor dirijați să lucreze în aceste compartimente, să ia măsuri concrete de prevenire a oricărei risipe de inteligență. Este absolut necesar, dată fiind situația actuală, să se întărească și mai mult activitatea și operativitatea, în modernizarea produselor din fabricația curentă, în activitatea de asimilare a produselor și tehnologiilor noi, de mare tehnicitate și complexitate. Prin delimitarea judicioasă, pe baza noilor legi privind organizarea activității de cercetare științifică, a sarcinilor în acest domeniu ale uzinelor și ale

institutelor departamentale, progresul înregistrat pînă acum la dezvoltarea și profilare a principalelor subramuri ale construcției de mașini.

În aceeași ordine de idei, în centrul preocupărilor tuturor unităților economice din ministerul nostru va sta îndatorirea de mare însemnătate a reducerii consumului de metal. Sarcina de plan de a diminua în acest an normele de consum cu 8 la sută pe milionul lei producție marfă este realizabilă printr-o masivă reorientare a activității de valorificare micșorării greutateii lor, prin promovarea perseverență a oțelurilor slab și înalt aliate, prin folosirea largă a aliajelor de aluminiu și a masei plastice. În al doilea rînd, prin îmbunătățirea structurilor

valoroase ale institutului de cercetare științifică și a uzinelor de mașini, ale tuturor sectoarelor uzinale de cercetare. Problema creșterii coeficientului de utilizare a metalului, a cantității de produse finite realizate din fiecare tonă de metal trebuie să ocupe în permanență. În egală măsură, pe proiectanți, pe tehnologi și pe executanți.

Pentru îndeplinirea sarcinilor de viitor, ramura noastră beneficiază în 1970 de fonduri de investiții practice egale cu cele din întregi cinci ani precedent. Aceste fonduri vor fi utilizate în concordanță cu nevoile de dotare a economiei naționale cu mijloace tehnice moderne, urmărindu-se creșterea producției în special în industria electrotehnică și

partid, în acest an trebuie să abordăm dintr-o perspectivă nouă sarcinile de a produce pentru export produse în cantități sporite și în sortimente noi. De la 1 Ianuarie a.c. răspundem nerijlic de modul în care sînt valorificate de piața externă produsele noastre, prin includerea cu operativitate maximă în nomenclatorul de export a unor noi mașini și utilaje caracterizate printr-un înalt grad de prelucrare a materiei prime, prin sporirea receptivității la cerințele beneficiarilor externi și asigurarea unui „service” corespunzător pentru toate mărfurile vîndute clienților de peste hotare. În același scop, în 1970 trebuie să trecem cu toată hotărîrea la legarea directă a producătorilor — centralele industriale — de piața externă.

Ne preocupăm, desigur, și alte probleme ale îndeplinirii sarcinilor care ne revin în acest ultim an al cincinalului. Dimpotrivă, îmbunătățirea activității de aprovizionare tehnică-materială și de acoperire cu contracte a producției, creșterea încărcării medii a parcurilor de mașini-unelte și utilizarea din dotare, reducerea cheltuielilor ne economice și a rebuturilor, arbie încă destul de mari într-o serie de întreprinderi, sau preluarea de către centralele industriale a unor noi sarcini care pînă acum revineu ministerului sau întreprinderilor. Nu ne-am propus însă să arătăm în aceste rînduri toate problemele pe care le avem de rezolvat în 1970, ci doar să reținem că sîntem hotărîți să încheiem cu bine actualul cincinal, să pregătăm de bună seamă trecerea la etapa 1971-1975 de dezvoltare a construcțiilor de mașini din țara noastră.

noile sarcini au fost planificate pe subramuri, se vor produce îmbunătățiri substanțiale ale structurilor producției de mașini și utilaje. Problema nu se limitează însă doar la asigurarea unor ritmuri de dezvoltare mai accentuate în anumite sectoare, ci impune în același timp și aplicarea altor măsuri. Pe primul plan, așa cum s-a subliniat cu țarie la plenara C.C. al P.C.R. din 10-13 decembrie 1969, se situează creșterea pe diferite căi a productivității muncii cu 9,9 la sută față de nivelul atins în 1969, precum și concentrarea și specializarea producției printr-o cit mai judicioasă profilare a fabricilor și a uzinelor constructoare de mașini. Ca să profilăm, în vitorul cincinal, industria construcțiilor de mașini corespunzător nevoilor interne și cerințelor unei tot mai largi cooperări economice internaționale, trebuie să acționăm și vom acționa încă de pe acum. În acest

electromecanic, în sectoarele producătoare de utilaje complexe, mașini-unelte și scule. Îndeplinirea riguroasă a planului de investiții, respectarea întocmai a termenelor de punere în funcțiune a noilor capacități de producție și atingerea în cel mai scurt timp a tuturor parametrilor construcției de proiectare, extinzind folosirea proiectelor-tip, refolosind ori de cîte ori este posibil proiectele existente, conjugînd cit mai bine, în unitate, prevederile noii legi a organizării, planificării și realizării investițiilor, eforturile uzinelor beneficiare de investiții cu cele ale întreprinderilor constructoare. Problema de bază în acest sector este însă formarea corespunzătoare, la nivelul tehnicii actuale, a cadrelor necesare pe măsura intrării în funcțiune a noilor capacități de producție.

Potrivit indicațiilor conducerii de

CONTRASTE

Un ac pentru un balon

O cerință de bază în activitatea colectivelor întreprinderilor industriale este înfăptuirea indicațiilor particulare privind intensificarea preocupărilor pentru eliminarea risipei, a cheltuielilor ne economice, a imobilizărilor de mijlocuri materiale și bănești. După cum ne scrie tov. George Constantinescu, director principal la filiala sectorului 3 din Capitală a Băncii Naționale, această cerință nu este luată în seamă de comitetul de direcție al uzinei de țevl „Republica” din Capitală. Dovada? Numai în unsprezece luni din anul trecut, prețul de cost al producției marfă a fost depășit cu peste 17 milioane lei.

Pierderile din rebuturi s-au ridicat anul trecut la aproape 4 milioane lei, iar doborîzile la împrumuturi restante la peste 1 milion lei. „Acestea sînt condițiile noastre — susțin unele cadre de conducere din uzină. De ce însă cu ani în urmă, în aceleși condiții — sau poate chiar mai dificile, pentru că între timp — uzina a fost dezvoltată și modernizată — colectiviul de la „Republica” obține mari economii bănești și materiale? Bunul renume s-a pierdut pe drum, iar pasivul bilanțului uzinei bucureștene s-a umflat și rotunjit ca un balon. Poate cunoaște Ministerul Industriei Metalurgice un „ac” pentru desumflarea?

Cine seamănă... neglijență

„Cine seamănă vînt, culege furtună”, spune o zicăluță. Dar cine seamănă... neglijență? Normal ar fi să „culegă” pagubă. Așa s-a întâmplat, de fapt, la grupul de santiere Florești, din cadrul Trusului nr. 1 construcții București, unde s-au constatat, în urma unui control efectuat în anul trecut, materiale degradate sau supuse degradării în valoare de peste 1 milion lei. Așajindu-se parcă dina-

„Olandezul zburător” și lalelele din Otopeni

Cu doi, trei ani în urmă, pentru comunitatea și îmbogățirea sortimentului floral a fost adusă din Olanda o însemnată cantitate de bulbi și semințe de flori din specii și soiuri de flori. Era vorba de lalele într-o gamă variată de culori, narceze, zambone și altele. Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție le-a împărțit celorva cooperative a-

Nici furnire, nici urnire

De mai mulți ani, cadrele din secția timpărie a întreprinderii de industrie locală „Clocanul” din Tîrgoviște reclamau necesitatea unei prese pentru furnire. Dotarea secției cu acest utilaj de mare randament trebuia să fie — după toate calculele — o măsură ultra-eficientă. Presa a fost procurată a două-trei ani în urmă, dar cu această ocazie nu s-a scombaltat cu nimic sistemul de lucru în secție. Și nu pentru că presa, pentru care întreprinderea „Clocanul” a plătit suma de 350 000 de lei, nu ar fi utilă, ci pentru că luni de zile ea a continuat să se „odhnească” la unora din negligenții justificabile din secție. „Negru pe alb” că presa produce furnire. În realitate, nici măcar nu a fost urnit încă loc. Multe suportă hîrta. Dar chiar mistificarea adevărată?

Destupați-vă urechile... și apoi canalul

O parte din terenul cooperativei agricole din Temerești, județul Timiș, circa 344 hectare, se mărginește cu cel al cooperativei agricole din Margina. Pe aici trece un canal care se varsă în Bega, sau mai bine zis ar trebui să se verse. În realitate, pe timp ploios, apele depășesc digul și inundă terenurile cooperativei agricole din Temerești. Chiar și acum este inundată o suprafață de 40 hectare. De ce se revarsă apa? Pentru că porțiunea de canal care trece pe terenul cooperativei agricole din Margina este înfundată. Cu ani în urmă a fost executată unele lucrări de desfundare, dar apoi totul a fost lăsat baltă. Pe lângă faptul că Margina și terenurile vecinilor sînt în apă! Să zicem că vecinii nu s-au înțeles cum și cine să facă lucrările de curățire a canalului. Dar ce fac organele agricole? Să destupe măcar urechile celor ce nu văd pericolul și pagubele produse de inundații.

Cum urcă studenții treptele pregătirii spre CETATEA FIZICII

Programul analitic reprezintă, după cum se știe, componenta cea mai mobilă a cadrului în care desfășurată procesul de învățămînt în universități și continua lor perfecționare, punerea în concordanță cu progresul realizat de cercetarea științifică în fiecare disciplină trebuie să stea permanent în atenția cadrelor didactice și a consilierilor profesore. Această preocupare se înscrie direct pe linia traducerii în viață a importanțelor recomandări din directivele conducătorilor partidului nostru cu privire la modernizarea cadrului și a instrumentelor de lucru în toate compartimentele vieții universitare. Și dacă această situație amintită la început rezultă din ritmul accelerat cu care se acumulează cunoștințele în toate domeniile științelor contemporane, ea este de stringentă actualitate pentru fizică, știința care în ultimele decenii a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă cu implicații de excepțională însemnătate teoretică și practică.

Consecințele acestui progres rapid au făcut simțite în structura planului de învățămînt al facultăților de fizică de la universități. Apariția și importanța sporită a unor ramuri ale fizicii au dus atât la reconstituirea ponderii acordate diferitelor capitole, cât și la introducerea unor discipline noi, ca fizica nucleului și a particulelor elementare, fizica solidului, semiconductorii și aplicații s.a. În același timp, volumul de ore de predare, seminarizare și lucrări practice a fost judicios reînnoțit. Concomitent, elaborarea unor programe analitice echilibrate, cuprinzînd cuantumul de cunoștințe indispensabile pregătirii generale a unui fizician, a reprezentat una din îndatoririle cele mai importante ale cadrelor și consilierilor profesore. Cum a fost îndeplinită această sarcină? Un răspuns argumentat, concludent, la această întrebare s-a conturat cu prilejul unei constituiri a consilierilor profesore la facultățile de fizică ale universităților din București, Cluj Iași și Timișoara — inițiată de Ministerul Învățămîntului.

A rezultat că, în ansamblu, această sarcină se îndeplinește cu succes, dar că programele existente sînt încă susceptibile de îmbunătățiri care să asigure procesului de învățămînt o mare eficiență. Referate, prezentări comparative și critice programelor analitice elaborate în fiecare care disciplină de cadrelor de specialitate, schimburi direct de experiență dintre personalul didactic din cele patru centre universitare au permis conturarea unor căi concrete de acțiune. Acestea sînt:

0 Direcție în care se cere acțiunea cu mai multă hotărîre este aceea a îmbunătățirii cursurilor de fizică din primii 2 ani de studii. Ele sînt tocmai cursurile care prezintă cea mai mare importanță în dezvoltarea profesională a studentului, fiind cărele să reiasă o problematică nouă care să suscite mai mult interesul studenților. Dar între lecțiile de fizică din liceu și fizica de la universitate există o diferență de ordin calitativ. Asa cum bine s-a precizat la constituirea, introducerea noțiunilor, mărimilor și fenomenelor fizice de bază nu se poate reduce numai la o simplă repetare, eventual cu un material demonstrativ mai bogat, a cunoștințelor din liceu, cum se mai întâmplă la unele cadre, acestea trebuind a fi tratate de pe un plan mai înalt, cu un aparat matematic dezvoltat, urmîrindu-se în același timp formarea unei concepții fizice și a unui mod de gândire. Nu trebuie evitate în cursurile din primul an universitar acele aspecte care pun

Prof. dr. George CIUCU
Prof. dr. Mihai ROSENBERG

În evidență limitele concepțiilor fizice clasice, chiar dacă prezentarea lor se va face mai fundamentat la alte cursuri în anii superiori. După cum nu trebuie ignorate la cursul de mecanică de anul I limitările mecanicii clasice în sens relativist sau cunoscute chiar dacă se știe că studentul va auzi în anul III cursurile de mecanică cuantică și teoria relativității. Desigur, cu grijă de a nu se exagera prin introducerea de cunoștințe care depășesc cu mult posibilitățile de asimilare a studentului din primul an.

Mulți colegi profesori consideră, și pe bună dreptate, că prin cursul universitar de fizică nu trebuie să se urmărească a se transmite studentului tot materialul fapt, conținut extern de lucrare, al disciplinei care face obiectul cursului. Din acest punct de vedere este necesar să se reconsidere în mod critic materialul informativ predat studenților, reținîndu-se ceea ce este esențial pentru formarea unui viitor profesor de liceu sau cercetător. Cerința este deosebit de actuală în ceea ce privește programele analitice ale cursurilor de electricitate de exemplu. Din tot ce s-a acumulat în electricitate timp de două secole, este cazul să se prezinte studenților numai acele noțiuni care prezintă importanță esențială pentru prezent și pentru viitorul previzibil al acestui domeniu. Restul poate fi eliminat. Această atitudine se impune și în privința cursurilor în care studenții se prezintă la facultăți mai recent dezvoltate, la care în mod inevitabil, pe lângă cunoștințele de caracter „definitiv” se adaugă materialul ce reprezintă fizica în acțiune, cu toate problemele actuale ale cercetării în acest domeniu.

În planul de învățămînt al facultăților de fizică o poziție importantă ocupă cursurile de matematică și chimie. Este adevărat, predarea matematicii la facultățile de fizică urmărește alături de dezvoltarea capacității de gândire riguroasă a studenților și a deprinderilor de calcul. Dar trebuie să se aibă în vedere că actualul studiu constituie un scop în sine, drept care programele analitice ale cursurilor de matematică trebuie mai direct și mai ferm adaptate necesităților învățămîntului fizic. Același punct de vedere se poate exprima și în legătură cu programele analitice ale cursurilor de chimie pentru fizicieni, în care se insistă prea mult asupra unor probleme legate mai ales de structura materiei, ce depășesc posibilitățile de asimilare a studenților din anul I și sînt, de altfel, tratate în detaliu și bine fundamentate în cursurile de fizică din anii superiori. De aici de curge că o obligație de stringentă actualitate pentru cadrele și consilierii profesore ale facultăților de fizică adoptarea, încă în cursul acestui an universitar, a unor programe analitice corespunzătoare pentru cursurile de matematică și chimie predate la facultățile de fizică, elaborarea lor făcîndu-se în spiritul discuțiilor purtate la amănunțit.

Partea multă atenție care acordată și îmbunătățirii activității practice a studenților fizicieni. Fizica este în fond o știință experimentală și lucrul în laborator este decisiv pentru formarea unui bun fizician. În laborator trebuie să se aibă contact direct cu fenomenul fizic, să se însușească deprinderi experimentale, să se formeze „mîna” și „ochiul” de fizician. Dar pentru a stimula interesul studentului pentru munca experimentală lucrările practice trebuie alese cu grijă, ilustrînd principalele fenomene fizice și tehnici de lucru. Or,

ce se întâmplă uneori? Contactul cu dispozitive experimentale primitive este chiar din acest punct de vedere fenomenul fizic — este adesea de curaj și neînstructiv pentru studenți. Pentru ilustrarea fenomenelor fizice chiar și cele mai directe nu se concep montaje experimentale pe măsura nivelului tehnic al epocii în care trăim. Pe de altă parte, introducerea în planul de învățămînt a unor cursuri privind domeniile de fizică dezvoltate mai recent nu a conștientizat încă cum ar fi necesar cu înzestrarea corespunzătoare a laboratoarelor.

Pentru îmbunătățirea activității practice în laboratoarele facultăților de fizică, sînt, desigur, posibile diferite căi. Accentul principal trebuie pus pe metodele proprii în atelierul cadrelor și facultăților a unor aparate și dispozitive pentru lucrările practice cu studenții. Efortul de autotodotare trebuie să se facă însă organizat, ținînd seama de experiența acumulată în fiecare centru universitar. La fiecare facultate s-ar putea pune la punct câteva prototipuri de aparate și montaje experimentale, întreaga documentație urmînd a fi difuzată și celorlalte facultăți. Experiența arată că se poate primi un sprijin important în achiziționarea aparatelor de tehnică mai avansată prin comenzi executate la atelierele unor întreprinderi și institute de cercetare (mai ales I.F.A. București).

În general, cadrele didactice de specialitate sînt conștiente de acord în a aprecia răspunderea deosebită care revine facultăților de fizică în pregătirea de specialiști pentru știință și economie, în primul rînd pentru realizarea programelor prioritare de cercetare și dezvoltare de importanță națională, ca programul nuclear național. În această direcție, definitizarea structurii anului V (de specializare) este necesar să se bazeze mai strict pe o prospectare documentată și necesităților în perspectivă, ținînd seama de dinamismul ce caracterizează dezvoltarea societății noastre și de rolul hotărîtor al fizicii în stimularea progresului tehnic. Consilierii profesore trebuie să revină la sarcina de a elabora propuneri documentate de cursuri speciale la alegere, pentru anul IV și pentru modul de organizare a anului V (de specializare), pornind de la o apreciere mai corectă a necesarului de specialiști pentru cercetarea de fizică. Aplicarea cu operativitate în procesul instructiv-educativ a ideilor și modalităților de lucru noi, moderne, va contribui în mod real la perfecționarea acestui domeniu al studiului universitar de o deosebită importanță pentru progresul științific al țării noastre.

teatre

- Filarmonica de stat „George Enescu” (sala de concert): Idiotul — 19,30; (sala Studiu): Al patrulea anotimp — 19,30.
- Teatrul de comedie „Dispariția lui Galy Gay” — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandru” (sala din bd. Ștefan Măgureanu): Strigol — 20; (sala din str. Alex. Sahia): Puricele în ureche — 15; Viraj periculos — 20.
- Teatrul „C. I. Notara” (sala de spectacol): Idiotul — 19,30; (sala Studiu): Vlăznuții flamande — 20.
- Teatrul Mic: Carliota — 20.
- Teatrul Giulești: Gemandura — 19,30.
- Teatrul Ion Creangă: Poveste neterminată — 18.
- Teatrul evreiesc de stat: Inteleptul din Holoam — 19,30.
- Teatrul „Tăndărică” (sala din Calea Victoriei nr. 174): Niciuță la 17; (sala din str. Academiei): Bănuții din Kartennomme — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): Căteava cu lapte de adio — 19,30; (sala din Calea Victoriei nr. 174): Niciuță la Tănase — 19,30.
- Teatrul de revistă și comedie „Ion Văduțescu”: Floare de cactus — 19,30; (sala Palatului): Fotbal — Mexico '70 — 20.
- Ansamblul artistic al Unirii: Sindicatele: Espo, viziua, muzica și noi — 20.
- Cercul de stat: Rapsoda suedeză — 19,30.

tv

- Programul I
- 17.00 Deschiderea emisiunii — Emisiune în limba germană
 - 18.00 Pază
 - 18.00 Bună seara, tețe! Bună seara, băieți!
 - 19.00 Telegazeta de seară
 - 19.20 Desene animate: „Cifrele”
 - 19.30 Reducto
 - 19.45 Tele-enciclopedie: Mata Hari (II); Haida; Doping
 - 20.40 Microavanzură
 - 20.45 Film serial „Războinătorii” — episodul „Complotul subteran”
 - 21.35 Varietăți în studio: Emisiune de Adrian Dumitrescu și Alexandru Niță. Prezintă Ion Besoiu
 - 22.30 Telegazeta de noapte — Telesport
 - 23.05 Cinchea lui Itești
 - 23.10 Închiderea emisiunii programului I
- Programul II
- 20.00 Deschiderea emisiunii — Mozaic cinematografic: „Al patrulea anotimp”; „Gisela May — film serial „Războinătorii” — episodul „Complotul subteran” (scheel)
 - 21.00 Actualități literare
 - 21.30 Seara melomanului: Clntă baritonul Mihai Arnautu
 - 22.00 Film serial: Noile aventuri ale căpitănelui Kloss (V) episodul „Actiunea Frunza de stejar”
 - 22.55 Închiderea emisiunii programului II

Indiferent în ce domeniu se exercită al literaturii, al artei, al manifestărilor culturale și în fond al oricărui sector al creației materiale și spirituale — actual critic, instituit ca o apreciere publică și merit să devină expresia conștiinței de sine a celui din domeniul respectiv, critica nu este o activitate normală în măsură în care se constituie cu un demers conștient, concordant exigențelor caracteristice societății. Fie că acționează prin ea însăși, fie că acționează prin intermediul unor colaboratori ai acestora, precum deține, dornice să se afirme, și avînd posibilități să o facă. Înregistrăm — nu e vorba de o concluzie amăgitoare — o ridicare reală a valorii criticii, manifestată cu deosebire prin aceea că se exercită clar, în numele unor idealuri precise și cu conștiință împiedecă a scopului ce urmează a fi atins.

și a refuzului din ce în ce mai mult de a se lăsa influențat de tendințele publiciste. Promovînd noi de absolvenți au adus în redacții sau între colaboratorii acestora, precum deține, dornice să se afirme, și avînd posibilități să o facă. Înregistrăm — nu e vorba de o concluzie amăgitoare — o ridicare reală a valorii criticii, manifestată cu deosebire prin aceea că se exercită clar, în numele unor idealuri precise și cu conștiință împiedecă a scopului ce urmează a fi atins.

relațiile critice. Aceasta, cu atât mai mult cu cît ele pun uneori în lumină nu relația critic-spectacol, ci critică autor (sau regizor, sau interpret), adică își au o determinare extrateatrală. Mi s-a întîmplat în practica publicistică să primesc spre publicare cronici motivate ca acte de curtoazie sau reprezentînd un contraserviciu amical. Faptul că acestea, respinse într-un loc, apar totuși în altele trebuie considerat și în legătură cu atât de des acuzata lipsă a unui cadru

MORALA ACTULUI CRITIC

puncte de vedere

Atrage totuși atenția, în ultima vreme, proliferarea unei producții de neignorată, lipsită din păcate de calitatea morală ce trebuie să stea la baza ei. Formele de degradare ale calității morale a actului critic de care ne lovim, sînt adesea subtile. Nevoia crescută de comentariu critic a dus la credința unor — nu lipsiți de intenții onorabile — că acesta este la îndemna oricărui. Dacă am face un bilanț al numelor ocazionale pe care le-a înregistrat critica dramatică sau de film, am vedea că acestea depășesc — deși e vorba de un domeniu specializat — numărul reporterilor ocazionali.

Dezideratul — exprimat și altădată în presa noastră — a unei cronici competente, încredințată permanent unui critic de prestigiu, a fost atins doar la câteva publicații. Citorul are, însă, nu o dată, motive să suspecteze de improvizație profesional unitar, menit să concentreze efortul criticilor. În acest caz de teatru sau de film, cum la rîndul lui o face scila de critică ale Uniunii artiștilor plastici sau Ununii scriitorilor.

Dacă diversitatea de păreri critice exprimate cu privire la un film sau o premieră teatrală, evident, de pe pozițiile aceluiași ideal filozofic — a idealului societății noastre — este un fenomen obiectiv (ilustrînd pe care le-a înregistrat critica dramatică sau de film, am vedea că acestea depășesc — deși e vorba de un domeniu specializat — numărul reporterilor ocazionali).

Dezideratul — exprimat și altădată în presa noastră — a unei cronici competente, încredințată permanent unui critic de prestigiu, a fost atins doar la câteva publicații. Citorul are, însă, nu o dată, motive să suspecteze de improvizație profesional unitar, menit să concentreze efortul criticilor. În acest caz de teatru sau de film, cum la rîndul lui o face scila de critică ale Uniunii artiștilor plastici sau Ununii scriitorilor.

Dacă diversitatea de păreri critice exprimate cu privire la un film sau o premieră teatrală, evident, de pe pozițiile aceluiași ideal filozofic — a idealului societății noastre — este un fenomen obiectiv (ilustrînd pe care le-a înregistrat critica dramatică sau de film, am vedea că acestea depășesc — deși e vorba de un domeniu specializat — numărul reporterilor ocazionali).

Dezideratul — exprimat și altădată în presa noastră — a unei cronici competente, încredințată permanent unui critic de prestigiu, a fost atins doar la câteva publicații. Citorul are, însă, nu o dată, motive să suspecteze de improvizație profesional unitar, menit să concentreze efortul criticilor. În acest caz de teatru sau de film, cum la rîndul lui o face scila de critică ale Uniunii artiștilor plastici sau Ununii scriitorilor.

Ne bucurăm, desigur, constatînd că în zona criticii responsabile, angajată deopotrivă estetic și politic, se petrec fapte memorabile, de reală autoritate. Greutate lor nu este însă absolută. Pentru a putea spune că avem o critică responsabilă și în condițiile favorabile ale societății noastre — are datoria să fie o critică autentică de opinie și atitudine, să reține, deopotrivă cu diletanțismul artistic și diletanțismul din cîmpul răspunderii sale specifice.

Mihai NADIN

La cinematograful „Timpuri Noi” din Capitală

Un nou program de scurt-metraje românești

Programul săptămîinii viitoare al cinematografului „Timpuri Noi”, din Capitală, cuprinde noi producții românești de scurt-metraj. Astfel, între 19-26 Ianuarie vor fi prezentate: „Arta epocii de piatră” (scenariul și regia: Ion Bostan; imaginea: Liviu Nițu, Liviu Georgescu), „Grădina publică” — o prezentare a parcului Bibescu din Craiova (scenariul și regia: Radu Hanu; imaginea: Vasile Măntănușanu), „Stimată domnișoară V” — un film dedicat tineretului (scenariul: Vartan Arachelian, Gabriel Barta; regia: Gabriel Barta), „Insemnări de toamnă” (scenariul și regia: Paul Calotescu, imaginea: Paul Holban) și „Fascinații” — film de animație de Sabin Bălașa, realizat cu concursul lui Rad Codreanu.

Notă de lectură • Note de lectură • Note de lectură • Note de lectură

Mihai Gafița: Duiliu Zamfirescu

Impunătoare ca dimensiune (opt sute de pagini), cartea lui Mihai Gafița despre Duiliu Zamfirescu este rodul unei cercetări minuțioase. Cred că nu o exagerare afirmînd că nimic din ceea ce putea contribui la reconstituirea destinului scriitorului sau la fixarea fizionomiei unei opere, controversate încă, nu a fost lăsat în afără. Jurnalul scriitorului și cele ale familiei, corespondența și probele de arhivă, mărturiile ale rudelor în viață, presa vremii și manuscrisele încă inedite, toate au fost investigate cu stăruință și metodic.

Ferm pe opiniile sale, criticul a pornit de la ipoteza că scriitorul și-a trăit opera, ba chiar că aceasta reflectă, ca la nimeni altul, biografia lui. Duiliu Zamfirescu și-a ascuns totdeauna bio-

deri și ridicări spectaculare, cucerind prin tensiune și dramatism. E adevărat, viața lui Duiliu Zamfirescu, deloc liniară și egală, e un roman posibil. Meritul lui Mihai Gafița e de a fi știut să valorifice aceste motive latente, să le descopere înțelesul și să le redea, prin totuși potrivite. Într-o tablou care e hrînit cu o documentație copioasă.

Investigarea atît de scrupuloasă a ciclului existențial al scriitorului nu urmărește, firește, numai reconstituirea biografiei. Intenția — mărturisită — e de a lumina în acest fel opera. Chiar dacă aceste pagini dedicate operei nu ating valoarea celor ale „vieții”, fiindu-le alături înfățișată de îngroșări didactice, autorul a izbutit să trezească în semnificația ei. Un examen aplicat și lucid a așezat sub focar analitic o operă diversificată (publicistică, poezie, proză, teatru, genul epistolar), înegal în valoare, clarificînd și disociînd cu gust și metodă. Cum e firesc, criticul nu a ocultat o-

pera de tinerete, aceea de pînă la Imnuri păgîne și la marile romane. Poate că spațiul acordat scrierilor acestea este excesiv; niciunde nu putem constata însă exagerarea de apreciere. Că au fost luate în discuție, cu seriozitate, faptul poate se justifică. La urma urmelor, aceste scrieri (proza, poezia, chiar și teatrul) pregătesc, prin experiența acumulată, capodoperele de la sfîrșitul veacului. Creația sa de maturitate, care l-a consacrat ca unul dintre marii clasici al literaturii române, beneficiază de același tratament. Am spune chiar că proza acestei perioade (cele trei mari romane din seria Comăneștenilor) este partea cea mai rezistentă din tot spațiul analitic al acestei dense monografii.

G. I. Tohăneanu: Stilul artistic al lui Ion Creangă

După un excelent volum asupra stilului poetic al lui Eminescu, o operă înconunată cu un premiu academic, G. I. Tohăneanu își consacră noua sa carte, publicată în „Editura științifică”, limbii și stilului lui Ion Creangă. Volumul conține un mare număr de analize stilistice efectuate pe baza unei atenții și savuroase analize gramaticale. Cuvîntul nu este neapărat pentru că autorul știe să extragă toate subtilitățile din creșterea sub multiple aspecte a unui text pînă de sevă și de viață aproape îndepăndentă, apt — aparținînd — de multe interpretări pe care rînd pe rînd, riguroasa analiză le îndepărtă pentru a se opri la unica adevărată, fără efort și erudite vizibilă, ca un rezultat firesc la

care autorul și cititorul ajung împreună.

Însă nu acesta este meritul cel mai important al cărții lui G. I. Tohăneanu: venind după foarte numeroase studii de varietate didactice și destinații, asupra limbii lui Creangă, aparținînd fie unor lingviști (Iorgu Iordan, Al. Grușu, B. Cezaru), fie unor literați (Jean Boutiere, T. Vianu, G. Călinescu, Vl. Streinu, Zec Dumitrescu-Buşulenga) și profîndă fără îndoială de ele, cercetarea profesorului timișorean se remarcă de la început prin unitatea viziunii sale și coerența logică a diferitelor sale capitole. Autorul consideră fundamentala caracterul oral al operei lui Creangă, lucru cunoscut mai de mult, care se dovedește însă deosebit de fecund pentru cercetarea sa.

Remarcabilă este con-

Festivalul Enescu la a V-a ediție

Ediția a V-a a Festivalului, inițiat acum 12 ani, se va desfășura la București între 5-21 septembrie, fiind alcătuită din trei compartimente distincte: Festivalul, Concursul și Simpozionul de muzicologie.

Regulamentul concursului, cuprinzînd cele trei secții tradiționale ca și în anii precedenți — pian, vioară și canto, bărbați și femei — dar conformînd și unele modificări privind repertoriul, componența juriilor, acordarea premiilor, a fost expediat din vreme solicitantilor. Pe adresa secretariatului concursului continuă să sosească buletinele de înscriere trimise de tineri interpreți din diferite țări. În același timp, personalul nostru renume mondial — pedagogi sau artiști — au acceptat să facă parte din jurile concursului.

În ce privește Festivalul, în programul său s-a introdus o noutate — și în primul rînd cea a lui Enescu — va ocupa locul de cîntec Anul 1970: fiind și anul muzical Beethoven, declarat cu prilejul aniversării bicentenarului nasterii sale, Festivalul și Simpozionul de muzicologie.

Regulamentul concursului, cuprinzînd cele trei secții tradiționale ca și în anii precedenți — pian, vioară și canto, bărbați și femei — dar conformînd și unele modificări privind repertoriul, componența juriilor, acordarea premiilor, a fost expediat din vreme solicitantilor. Pe adresa secretariatului concursului continuă să sosească buletinele de înscriere trimise de tineri interpreți din diferite țări. În același timp, personalul nostru renume mondial — pedagogi sau artiști — au acceptat să facă parte din jurile concursului.

În ce privește Festivalul, în programul său s-a introdus o noutate — și în primul rînd cea a lui Enescu — va ocupa locul de cîntec Anul 1970: fiind și anul muzical Beethoven, declarat cu prilejul aniversării bicentenarului nasterii sale, Festivalul și Simpozionul de muzicologie.

Regulamentul concursului, cuprinzînd cele trei secții tradiționale ca și în anii precedenți — pian, vioară și canto, bărbați și femei — dar conformînd și unele modificări privind repertoriul, componența juriilor, acordarea premiilor, a fost expediat din vreme solicitantilor. Pe adresa secretariatului concursului continuă să sosească buletinele de înscriere trimise de tineri interpreți din diferite țări. În același timp, personalul nostru renume mondial — pedagogi sau artiști — au acceptat să facă parte din jurile concursului.

panoramă artistică județeană

CULTURA ÎN TIMIȘ

Arta amatoare nu se află la „inceputul sfârșitului”

— Vă propun să începem discuția cu o constatare de ordin mai general. Foarte pe scurt spus, industrializarea susținută a țării, dezvoltarea satului socialist ducând o urbanizare a vieții rurale, o creștere a populației centrelor industriale, fenomenul poate fi constat în orice județ al țării. Consecințele sociale sînt multiple. Aș dori să ne oprim numai asupra domeniului creației populare și al manifestărilor artistice ale amatoriilor. Ce se întâmplă cu arta amatoare în acest context?

— Arta amatoare face parte organică din bogăția spirituală a oricărui popor, a fiecărei națiuni, evoluind ca o creație de creație, supunându-se dialecticii implacabile a dezvoltării.

După părerea mea, cel puțin în condițiile actuale, cred că nu putem pleca de la considerente care să conducă la alternativa menținerii sau dispariției imenente, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, a artei amatoare, ci de la premise care să ne permită să desprindem direcțiile evoluției, formele noi pe care acestea le poate manifesta.

Problema care se pune este de a urmări cu atenție actualizarea în arta amatoare contemporană a acest fenomen fiind din ce în ce mai complex, cel puțin din următoarele motive: o dată cu lărgirea democrației socialiste, cu participarea directă a masei la conducerea treburilor economice și sociale sporește forța de pătrundere a realității și răspunderea socială; gradul de sensibilizare al oamenilor a crescut o dată cu creșterea nivelului de civilizație; educația estetică a oamenilor muncii îmbogățește gama de redare artistică a fenomenelor vieții ș.a.m.d. Decurge deci că în general se deschid posibilități mult mai largi pentru arta amatoare, atât pentru creație și pentru valorificare. Desigur, arta amatoare de azi, ca act de creație, olindește conținutul vieții sociale contemporane, nu se poate desprinde de ea. Transformările care au loc în țara noastră nu pot să ne oglindescă în creația artiștilor amatori. Pe

fondul general al conținutului actual de creație, artistul (în sensul clasic al cuvîntului) amator de astăzi reușește să ni-l redea în viziunea omului contemporan. Iar această este evident un act de creație.

De aceea, rămîn la convingerea că fenomenul creației amatoare este sau, cel puțin ar putea să fie, mult mai larg ca înainte.

Interviu cu prof. univ. dr. Ioan ZAHIU
secretar al comitetului județean Timiș al P.C.R.

— Considerați, că dezvoltarea ei, în prezent, se poate realiza în mod spontan, de la sine, lăsînd-o să se manifeste ca un fenomen obiectiv?

— Răspunsul nu poate fi decît unul: arta amatoare, creștea populară trebuie cu atât mai mult susținută și stimulată. Sistemul nostru social își face datoria pe deplin și în această privință, ceea ce li conștientizăm pe acest plan caracterul de orînduire a poporului. Dar, cei chemați să-și îndeplinească misiunea pe acest țărîm au datorită sa cumpănăscă bine asupra modului în care reușesc să valorifice și să stimuleze toate, dar absolut toate genurile artei amatoare. Aici, firește, nu este vorba de un raport cantitativ între diferitele forme ale artei amatoare, ci de stabilirea și folosirea unui sistem de dezvoltare, creștere, selecționare și valorificare a tuturor valorilor amatoare în toate genurile de creație.

Oricite inițiative am avea, indiferent la ce nivel am aborda problemele, îndrumarea trebuie asigurată de primii chemați în țărîmă responsabilități, cei care au dat și vor da, „descoperi”, să crească, să îmbărbăteze talentele, să stimuleze arta amatoare în mediul ei organic. Dispunem de oameni entuziaști care știu să păstreze minunatele tra-

dii ale poporului, să valorifice autenticitatea creației tradiționale și să simă pulsul trepidant al vieții noastre.

— Totuși... cu tradiționalismul nu facem față cerințelor moderne, ale artei amatoare...

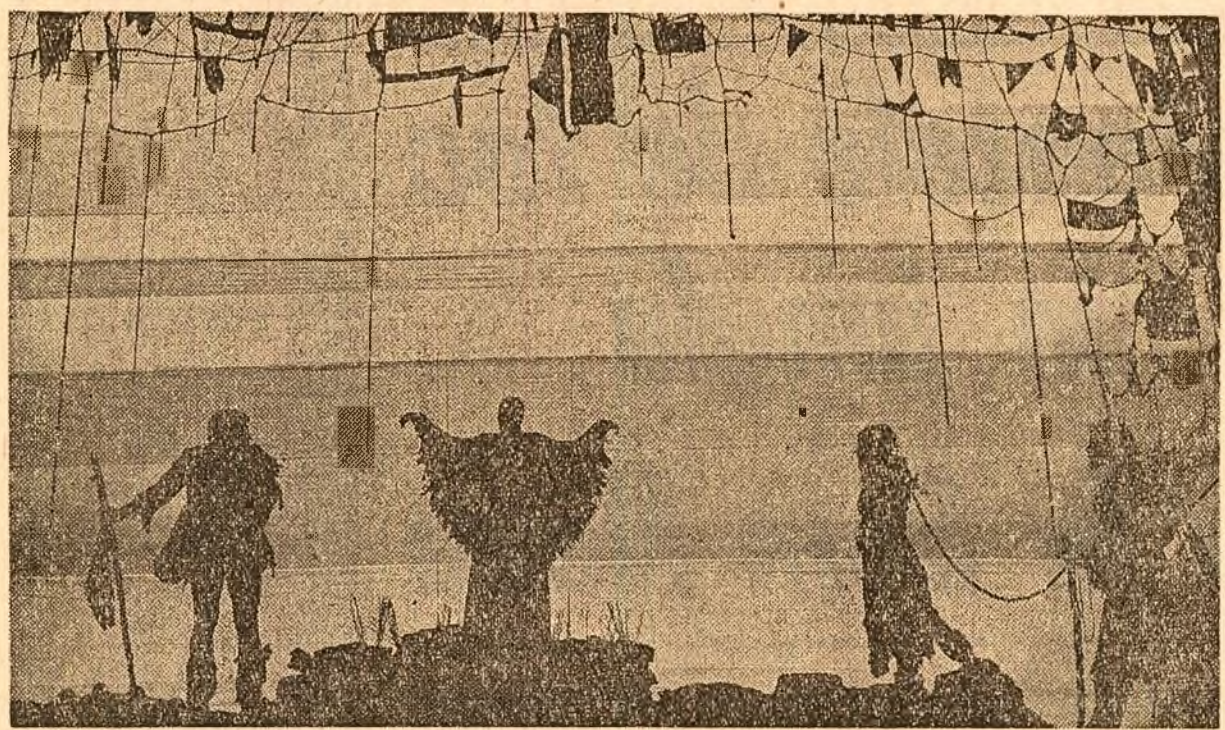
— Bineînțeles. Și aici este locul să arăt că, din păcate, învățătorii și profesorii care ies de pe băncile liceelor sau institutelor pedagogice nu învață meșteșugul dirijării, metodei „stăpînirii” vreunui instrument muzical. Ba se pare că, cel puțin în ultima vreme, continuitatea artei interpretative muzicale se găsește numai în acele familii care au tradiție „din tată-n fiu”. În nici o școală care progătește cadre didactice nu se studiază ei de stî notorii de etnografie și coregrafie, iar programele de învățămînt ale liceelor și facultăților pedagogice de artă plastică parcă intenționat vor să formeze numai artiști, și mai puțin pedagogi.

Am convingerea că arta amatoare, în condițiile actuale, nu se poate baza numai pe elementul spontan de creație și pe caracterul anonim în creație, ci pe formarea unor activități încă în procesul instructiv-educativ.

Revenind la întrebarea de început a convorbirii noastre aș dori să afirm că arta nu a fost și nu poate fi doar apanajul profesioniștilor. Există oare artiști profesioniști care să nu fi fost, mai întii, un amator?

Se nasc, firește, aspecte noi din confluența suvoanelor de artă populară care se scurg de la sat la oraș, și invers, din întrepîndrerea creației amatoare din diferite zone ale țării. În sfîrșit, în așezările în care trăiesc înfrății alături de români și populație de naționalitate maghiară, germană, sîrbă, iau naștere forme ale artei populare care exprimă viața comună, ideile și scopurile întregii colectivități socialiste. Toate acestea trebuie studiate și valorificate...

Radu CONSTANTINESCU

Un succes al Teatrului „Matei Millo” din Timișoara: „Oedip salvat” de Radu Stanco. Foto: Gh. Amuzu

S-ar putea scrie foarte multe lucruri despre teatrele din Timișoara. Despre repertoriul lor mai bogat și mai bine echilibrat ca în alți ani. Despre nivelul spectacolelor montate — bun și chiar foarte bun, rareori sub medie. Despre premierele recente. Despre febra repetițiilor la „Război sîmbătic” de Ibsen și la „Acesti ingeri triști” de D. R. Popescu, pe scena Teatrului „Matei Millo”. Și despre aceiași căutări și eforturi legate de pregătirea unor piese de Al. Mironid și Ionel Hristea la teatrele german și maghiar. Despre valoarea colectivelor lor artistice, valoare ridicată, dar nu lipsită de consecințele fluctuației — la Teatrul „Matei Millo”, mai ales. Despre condițiile în care ele lucrează, în condiții propice sau mai puțin propice — atunci cînd repararea unei săli de teatru și a anexelor îl durează nepermis de mult.

— S-ar putea scrie foarte multe lucruri despre teatrele din Timișoara. Despre repertoriul lor mai bogat și mai bine echilibrat ca în alți ani. Despre nivelul spectacolelor montate — bun și chiar foarte bun, rareori sub medie. Despre premierele recente. Despre febra repetițiilor la „Război sîmbătic” de Ibsen și la „Acesti ingeri triști” de D. R. Popescu, pe scena Teatrului „Matei Millo”. Și despre aceiași căutări și eforturi legate de pregătirea unor piese de Al. Mironid și Ionel Hristea la teatrele german și maghiar. Despre valoarea colectivelor lor artistice, valoare ridicată, dar nu lipsită de consecințele fluctuației — la Teatrul „Matei Millo”, mai ales. Despre condițiile în care ele lucrează, în condiții propice sau mai puțin propice — atunci cînd repararea unei săli de teatru și a anexelor îl durează nepermis de mult.

— S-ar putea scrie foarte multe lucruri despre teatrele din Timișoara. Despre repertoriul lor mai bogat și mai bine echilibrat ca în alți ani. Despre nivelul spectacolelor montate — bun și chiar foarte bun, rareori sub medie. Despre premierele recente. Despre febra repetițiilor la „Război sîmbătic” de Ibsen și la „Acesti ingeri triști” de D. R. Popescu, pe scena Teatrului „Matei Millo”. Și despre aceiași căutări și eforturi legate de pregătirea unor piese de Al. Mironid și Ionel Hristea la teatrele german și maghiar. Despre valoarea colectivelor lor artistice, valoare ridicată, dar nu lipsită de consecințele fluctuației — la Teatrul „Matei Millo”, mai ales. Despre condițiile în care ele lucrează, în condiții propice sau mai puțin propice — atunci cînd repararea unei săli de teatru și a anexelor îl durează nepermis de mult.

atunci cînd observăm în clar-obscurul său încă destule locuri goale. E mai mică dacă raportăm această cifră la numărul tuturor celor care ar putea deveni spectatori permanenți, al celor care ar putea face aceeași sală neîncăpătoare. Handicapate de un sistem de publicitate total necorespunzător, teatrele timișorene au făcut notabile eforturi de a-și îndeplini importanțele, mîșturi de atragere și influențare a unui public cît mai numeros. Vizibil este efortul de profilare optimă a repertoriilor.

— Cum numai Timișoara are un pronunțat, remarcabil caracter informativ și educativ „Pui de teatru românesc” continuă o succesiune încheagă de fragmente din operele primilor noștri dramaturgi. El s-a bucurat de o bună primire din partea elevilor ca și „Unde s-a fugim de-acasă”, spectacol de poezie pentru copii.

Pentru permanentizarea relației cu publicul, teatrul român, cel maghiar și german au adoptat sistematic abonamentul sau al „serilor dedicate” elevilor, studenților și muncitorilor din aproape 40 de întreprinderi, la care au cîștigat, progresiv, din ce în ce mai mulți adepți.

Pentru acest public, teatrele și-au inclus în repertoriu piese de prestigiu ale dramaturgiei naționale și străine, clasice și contemporane, cărora s-au străduit să le dea un nivel interpretativ corespunzător. Dar nu e mai puțin adevărat că, în Timișoara, în cluderea printre ele, a unor piese de divertisment. Vechea și cunoscută tentația a teatrelor de a concura succesul filmelor de aventuri și-a pus o ușoară amprentă și pe afișul teatrelor din Timișoara. O amprentă care, sincer vorbind, nu deranjează, în acest distonază prea tare cu repertoriul lor de tînut, nu afectează nota dominantă. Desigur! Dar mi se pare că Cetatea Teatrului din Timișoara a trebuit, printre primele din țară, să facă eforturi de a se sustrage tentărilor; eforturi de a recunoaște și alunga periliu de adevărată imperativă a investigației neobosite a unor modalități de înnoire a spectacolului. Așa s-a ajuns, în această etapă, la foarte buna inițiativă a concepției repertoriului ca pe un act complet și sistematic de creație teatrală românească. Din alături rațiunii s-au inclus în repertoriu — prin bună voință a unor dramaturgi români clasici — spectacole de teatru școlaresc. Poate mai puțin amuzante, distractive decît spectacolele de la Piața Neamț, spectacolele timișorene au

Între DA și NU

O tradiție de un secol și jumătate

Teatrul popular din Lugoj, moștenitor al unei tradiții de un secol și jumătate de teatru amator și de trei ori laureat al Biennalei de teatru „I. L. Caragiale”, își continuă cu succes seria de spectacole. În cursul anului 1968-1969 cei aproape cincizeci de artiști — muncitori, funcționari, profesori — au prezentat la Casa de cultură a orașului, în județ și în afara județului — în fața oamenilor veniți la odălnă la Hăile Herculeana, a oclărilor de la Reșița și Hunedoara și în fața iubitorilor de teatru românesc din câteva localități ale R.S.F. Iugoslavia, un număr de peste 70 de spectacole, care au totalizat aproximativ 18.000 de spectatori.

Aveți cuvîntul

Sînt bine repartizate cadrele din cultură, în funcție de necesitățile fiecărei localități, de importanța locului de muncă respectiv, de volumul de sarcini culturale care există? Iată o întrebare care ar trebui să stea permanent pe agenda de lucru a organelor culturale județene. Din numeroasele exemple pe care le avem la dispoziție, alegem o situație întâlnită la bibliotecile din județul Timiș. La Biblioteca orașenească Deta care are 23.000 de volume lucrărilor, cu 27.000 de volume, 10.000 de locuitori din 11 sate sînt deservii de un singur bibliotecar, iar la Biblioteca clubului sindical din Lugoj, cu 27.000 de volume, 60.000 de locuitori, se împune de la sine: sau, în primul caz, personalul e prea numeros; sau, în al doilea caz, personalul e insuficient. Consiliul județean al sindicatelor și Comitetul județean pentru cultură și artă, organele direct implicate, sînt singurele în măsură să hotărască. Au cuvîntul!

Biografie

Data nașterii: 1957. Locul: o modestă sală de club din localitatea Numele: Cineclubul sindical C.F.R. Timișoara. Părinți: un mîncuș și o entuziastă care au avut ambiția să descifreze tainele celei de-a 7-a arte. Primul film realizat a fost „Sărut în gură”. Din acest moment „biografia” se complică. Ea numără, în prezent, peste 80 de pelicule, 25 de membri activi, satisfacții din cele mai bogate, încununarea de cele cinci premiilor obținute în 1965 la primul festival național al cineacluburilor, precum și de prezentarea unuia dintre cele mai reușite filme ale lui „Retrospectivă”, pe micul ecran.

Pentru „merulius lacrimans”

Prețioasă, inițiativă de a salva și conserva cele mai reprezentative unități etnografice ale regiunii va fi concretizată prin înființarea unei secții în aer liber a muzeului Banatului. Au fost depistate pînă în prezent circa 18 gospodării cu utajul și instalațiile tehnice țărănești, gospodării cu mai multe caracteristici zonei folclorice pe care o reprezintă. A fost ales un teren pe șoseaua Timiș — Lugoj. S-au investit bani pentru înfrumusețarea lui, dar... nu s-au făcut nici un fel de studii etnografice sau sondaje ale terenului, nu s-a făcut vînt de fapt că în primăvara acestui an două treimi din teren au fost inundate, că umiditatea mult prea accentuată a terenului favorizează dezvoltarea ciupercii de lemn „merulius lacrimans” și că... în aceste condiții expozitive destinate conservării se vor degrada mult mai repede. În studiu riguros, efi mai amănunțit, este de dorit.

Corurile bănățene își așteaptă dirijorii

Cifrele sînt elocvente: în 1960 în Timișoara erau 25 de formații corale, la sfîrșitul anului trecut avea deja mai mult de o sută și jumătate. Corurile sîndicatele de la Uzina mecanică, fabrica „Banat”, „Industria lîm” — atîtădată atît de active, azi nu mai există. În Lugoj — orașul de care se leagă atîtădată frumoase tradiții muzicale românești — funcționează în prezent o singură formație corală. Corurile de la Belegu, Parța, Alioș, practic s-au desființat, cele de la Racovița, Curtea, Bethausen, Simmihalov, Rônd, Pectu Nou, Peribac, au o mîntîmă acuită. Vestitul cor de la Chidău, premiat la atîtădată festivaluri republicane, nici măcar nu e mai prezentat la concursul al IX-lea al formațiilor de amatori. După cum apreciază majoritatea participanților la ancheta, în aceste scîderi de ordin numeric se adaugă și carenșe calitative: repertoriu redus, interpretări simpliste etc. Iată de ce am adresat tuturor celor interesați activității culturale, dirijorii, coșii) o singură întrebare: De ce s-a ajuns la situația amintită mai sus?

În primul rînd ni s-a spus că este vorba de absența unor dirijorii bine pregătii care să se ocupe atent și insistent de formațiile corale.

— În județ, afirmă Achim Penda, directorul Casei județene a creației populare — a veni numeroși dirijorii țărîni, formați la școlile muzicale a lui Ion Vidu, Filaret Barbu, Dimitrie Stan, care pot fi, de sine stînd, de un real folos formațiilor din comunitate. Numai că am avut, în trecut, dirijorii cu imbatrîniți, cunosștii lor muzicale nu s-au mai îmbogățit. În această situație, pentru a le pregăti la un înalt nivel, am apelat la spiriiun profesorilor de muzică, i-am chemat la cursurile școlilor populare de artă. Dar, desi momentan ar fi unica soluție pentru redresarea situației amintite, am fost

primii în cele mai multe cazuri cu o lipsă de înțelegere care ne-a dezamăgit.

— Mai mult decît a arătat — a completat învățătorul Ioan Cărbăș, unul din dirijorii din Chidău. Trebuie să arăt că pregătirea muzicală de tineret, mergînd pînă acolo încît majoritatea lor nu sînt capabili să instruiască o voce, nu cunosc temelele un instrument ajutător etc. Și cînd mă gîndesc că cei mai mulți dintre ei au fost pregătii la școlile pedagogice din Arad și Timișoara!

— La noi în comună, la Racovița, este absolut necesar pentru reactivizarea formației un cadru de specialitate — arată învățătorul Constantin Bodea. Am cerșit Inspectoratul județean de învățămînt un profesor de muzică cu mai bine de 10 ani în urmă. Nici acum nu ne-a fost reparatizat.

Desigur, contribuția profesorilor de muzică la sprijinirea mișcării de amatori este încă insuficientă. Observațiile formulate sînt îndreptățite. Dar numai prin aceasta se explică situația creată? Beneficiind de aportul dirijorilor țărîni, județul Timiș are o situație privilegiată. Tocmai de aceea, de cea mai mare parte a activității corale (repetițiile zilnice, reluarea, repertoriului vechi etc.) ar putea să se ocupe în momentul de față tot aceștia, dirijorii profesioniști revenindu-le doar sarcinile de dirijori ai formațiilor corale.

O a doua cauză z corule este o consecință directă a unui fenomen demografic contemporan: plecarea tineretului spre oraș. Mișcarea populației rurale spre oraș este un fenomen real. Dar nu poate fi

invocat și absolutizat pentru a scuza inactivitatea vieții culturale în comună. Cercetările sociologice au arătat că înșiși navetiștii (și în multe din comunele județului un număr însemnat de tineri sînt în această situație), rîmîn legați de viața spirituală a comunei lor.

Iată de ce, la cele două motive invocate de interlocutorii noștri, noi l-am adăuga pe al treilea: comoditatea organizatorice, lipsa de sprijin a organelor județene și locale.

La Periam, de pildă, există în comună trei dirijorii, dintre care doi sînt absolvenți ai școlii populare de artă. Și totuși activitatea corului de aici lîncezește. La Izmul Mare, dirijorul nu este sprijinit de organele locale. Rezultatul: activitatea nu e satisfăcătoare. În Timișoara, vechiul cor al sindicatelor, înființat în 1958, s-a bazat, în prezent, doar pe 40-50 participanți consecvenți. Se mai pot găsi oare scuze în astfel de situații?

Opiniile formulate de locuitorii din Chidău și Racovița ne-au învățat că, în multe din comunele județene, corurile ar putea fi reactivate, bineînțeles și cu un ajutor mai substanțial din partea forurilor județene: Casa creației, Comitetul județean pentru cultură și artă, Inspectoratul învățămîntului.

Așadar nu atît corule arătate inițial sînt cele care au condus la actuala situație a mișcării corale bănățene, ci lipsa unei reabilitări a posibilităților, păsirea unor noi modalități și forme organizatorice corespunzătoare situației. Reprezentantii organelor culturale locale se gîndesc la acest lucru. Au întocmit și un proiect care și propune, în final, ridicarea nivelului corurilor din această parte a țării, la nivelul la care tradiția a consacrat-o. Să sperăm că nu va rămîne în stadiul de proiect.

C. RADU
A. MAGURA

„PRIETENIE” sculptură monumentală de Victor GAGA

CULORI STRĂINI PE UN TABLOU PROMIȚĂTOR

Am încercat de curînd să întreprindem o incursiune în universul plastic al artiștilor din Timișoara, Lugoj și Reșița vizitînd salonul anual de artă deschis în sălile muzeului Banatului. Unele din lucrările prezente în expoziție, ca și o serie de lucrări pe care le-am văzut în atelierelor artiștilor timișoreni ne-au dovedit că arta plastică bănățeană se află la preajma unei certe consacrarî. Președintele filialei, sculptorul Victor GAGA, ne-a relevat existența unei active vieți artistice.

La expoziția organizată la Timișoara în luna august în cinstea aniversării eliberării ca și la expoziția organizată cu același prilej în București majoritatea artiștilor noștri au participat cu o serie de mari compoziții omagiale. As aminti, de asemenea, o serie de alte expoziții deschise în acest rîstimp: ampla retrospectivă „Timișoara 700” expoziția „Proiecte” realizări de artă monumentală, expoziția artiștilor noștri de la Novi Sad sau salonul anual deschis în luna decembrie.

Intr-adevăr, recentul Salon de artă a pus în lumină duritatea plastică și de a se integra viziunilor și metodilor, de a transmite idei specifice contemporane. Și totuși în poftida acestui efort evident, nu se ajunge totdeauna, desi intenția există, la crearea acelor simboluri, a acelor imagini metaforice care fund înțelegere de colectivitatea națională să se impună cu maximum

de autenticitate. Credem că năzuințele artiștilor timișoreni ar căsiga prin adîncirea unor preocupări pentru o mai variată tematică social-istorică de natură să îmbogățească registrul abordat, să lărgască orizontul gîndirii plastice.

Foarte actuală în cadrul acestei expoziții pare a fi problema realismului contemporan. Contactul direct și îndelungat cu natura a dus în lu-

lăși ritm al mișcării ondulării în evocarea figurilor sau în „Clepsidra” de Romul Nuțiu în care mutația serială a figurilor contribuie la recaptarea elementelor celor mai semnificative ale imaginii.

Nelimitate, posibilitățile artei de a contribui la abordarea marilor probleme ale zonei geografice în sine par insuficient explorate de artiștii timișoreni. Prea puține sînt lucrările

rafinamentului pe care-l pretinde tehnica aduc imaginile Xeniei Eracleide Vreme, cele ale artiștilor Hildegarde Kremper, ale Lidiei Ciocac ca și ale Marinei Bogdan Luminoso în care viziunea gravușii populare sprijină o organizație și menține corența ansamblului plastic. Sugestive cromatic, lucrările Adrianei Oancea sau cele ale Virginiei Boz Baroli aduc o ritmică discret dinamică în surprîndera unor aspecte paisagistice. O viziune modernă în sensul simplității și conciziei grafice, de o corespunzătoare acuratețe în linie, caracterizează lucrările lui Gabriel Karinyz sau Gabriel Popa. Cele câteva lucrări de sculptură sînt o demonstrație a resurselor multiple ale acestui gen de artă. Fără o stăruință ostentativă în a reprezenta motivul folcloric, Ana și Manole clopită în lemn de Victor GAGA aduce sugestia artei populare coordonată însă de o logică strictă. Tendința spre o viziune derivativă monumetală, impusă de alfel de materialul tolosit, caracterizează lucrarea „Elan” de Petru Jecza Portretele realizate de Dumitru Palăuș. Însă Popescu sau Doru Tulcan conștientizează preocupări legitime de expresivitate chipului uman. Sperăm ca viitorul salon, chîntîndu-se a activității artistice desfășurate de-a lungul unui an întreg, să fie îmbunătățit și printr-o investigație mai atentă a dimensiunilor epice.

Marina PREUTU

INSEMNAȚI DESPRE SALONUL ANUAL

grări ca acelea ale lui F. Ferch sau Silviu Oravita Crețu la descoperirea, dincolo de accidentele frumuseții și armoniilor pe care le oferă o serie de alte expoziții deschise în acest rîstimp: ampla retrospectivă „Timișoara 700” expoziția „Proiecte” realizări de artă monumentală, expoziția artiștilor noștri de la Novi Sad sau salonul anual deschis în luna decembrie.

care reușesc să reconstruiască o atmosferă generală locală, o tipologie caracteristică. Aducînd mijloacele unei stilizări specifice, lucrările de grafită ni se par, de aceea, a mîșturi o mai profundă participare activă și integrare în universul generos al folclorului. Se păstrează în acest caz, prin compoziții și colorit, contactul cu specificitatea tradiției noastre artistice și cu o tematică specific nouă. Grafiștii bănățeni au adus în lucrările lor un plus de vibrație directă care, asociată lucrului de mîștă artizanală, au amplificat rezonanța de sensibilitate funcțională. Am văzut în atelierul grafiștului V. Pintea replici ale unor lucrări care aduceau o viziune gravă. Un autentic fior poetic exprimat cu o sporită stăpînire

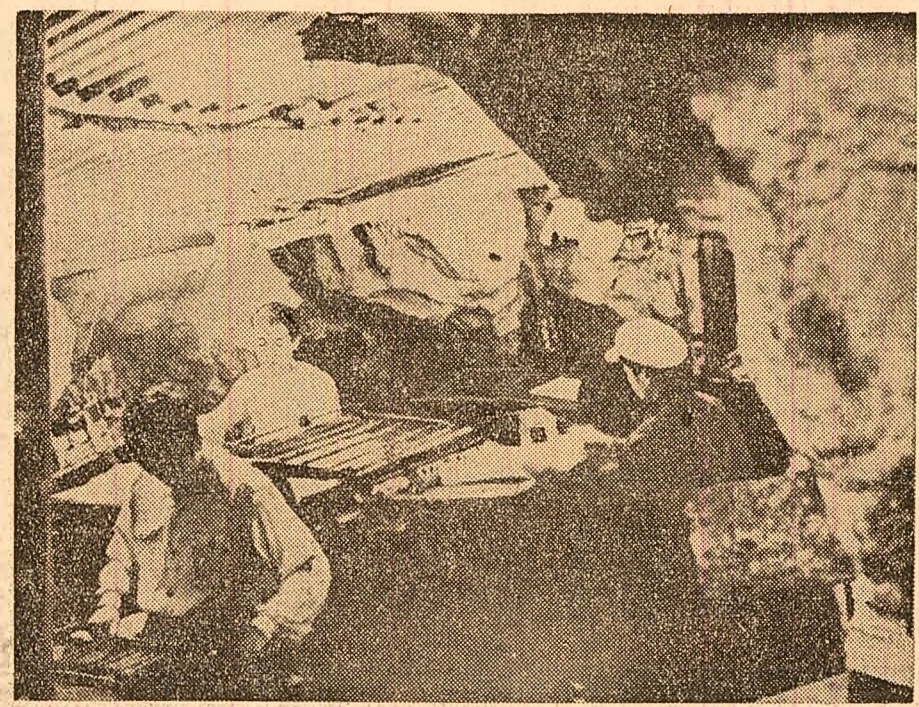
REPORTAJ PE GLOB • REPORTAJ PE GLOB • REPORTAJ PE GLOB

În templul metalului galben

Drumul la Sam Neua, reședința zonei eliberate a Laosului, a durat două zile și două nopți. Două zile și două nopți într-un "Jeep" militar, cu camuflaj "jeopard", vopșit în culorile junglei, pe drumuri secrete. O strălucire Sahară tropicală, cu imagini reci și halucinante, cu vaste câmpuri aride, pe care căsuțele în sine nu înțeleg neam nici un arbore, întrerupte brusce de delțee strimbe cu mături înalte de stufuri abrupte, apăsate din toate părțile de pădurea negre, impenetrabilă. De o parte și de alta a drumului - războiul a marș crătere șapate de bombe, valuri de pământ răscolite, roci ca singele, arbori carbonizați, stâlpi sparte de suflul explozivilor, prăvălite necropit până-n sosea. Ca să le oculte trebuia să ne afundăm în brusa sălbatică. Uneori, războiul ne aștepta chiar în sosea; o dată, noaptea, ne-am trezit pe marginea unui inens crăpă suspensivă deasupra distanței, cu roțile din față ale mașinii învîrtindu-se în gol, în văzduh. Alteori, când se auzeau pe aproape răbufniri de explozii, când orizonturile nopții se învâpăiau de incendii, abandonam mașina și, lipiți de pământ, rămâneam așa minute șase, ca să ne animăm și să simulează moartea, pentru ca destinația - care aici însemna escadrela de "A-6 Intruder" sau "B-52" - să ne fie observate în trecerea lui.

Torentele de foc în jungla de la Sam Neua

Reportaj din zonele eliberate ale Laosului de Ilie PURCARU

Aspect dintr-o imprimerie, instalată în interiorul unei groti

Am călătorit - conform prescripțiilor de război, respectate cu grijă de insoțitorii mei - doar în timpul nopții, iar ziua numai atunci când ploaia și când avioanele agresoare ezită să se aventureze pe cer. Ziua, în vreun sat, de pe terasă vremii case, în curte, sprijinită pe stâlpi de bambus, încercam să străpung cu privirea umbrele verzi ale junglei, încremenite într-o nemăsurare ireală. Căutam zădărnici măcar una dintre imaginile cu care pleascană drumul, măcar o frîntură din jungla aceea eternă, vie, fierbinte, cu o paisă în continuă mișcare, cu ochii strălucitori ai tigrilor pînă din desigur, cu hula de ferburi strimbe de trecerea ei de animale. (Cu câteva zile în urmă, un ziarist cehoslovac îmi povestise o palpitantă "aventură laotiană", cu o turmă de elefanți urmărind un fecior care alerga cu toată viteza și care abia izbutise să se salveze. Dar aici, în această zonă - una dintre cele mai des vizitate de avioanele U.S. Air Force - orice "vitețel" a vieții păsărilor ucisă).

PEȘTERA ÎN CARE AM LOCUIT

Orasul Sam Neua, cu clădirile sale în stil "Renaissance", vestigii ale epocii coloniale, alternând cu străvechii pagode și statuete ale lui Budha, vișind sub umbra voluptuoasă a palmierilor, nu mai există. Nu mai există nici o mișcare. Nu mai există orase și sate în această parte a Laosului, care acoperă cam două treimi din întinderea țării. Nu mai există decât peșterile din Sam Neua și din munții din jur, în care oamenii au răscolit tot ce-au putut salva din vechile case, întemeindu-și aceste noi și strâmbi locuințe de piatră.

Am locuit, la Sam Neua, vreme de două zile în astfel de peșteri. O peșteră "amenațată", lărgită cu ajutorul focului și al dinamitei, împărțită în "camere" și "coridoare secrete, care comunică la rîndul ei, cu alte groti, printr-un sistem complex de linii subterane. Cînd soarele începea să se ridice, în jurul nostru se căldura de iad și cînd ploaia, apa pătrunde prin masa de calcar și se scurge în grotă și cînd avioanele bombardează munții, unda de șoc se reflectează în peșteră ca o tornadă.

FLORI DE IBISCUS ȘI RĂZBOI ÎMPOTRIVA BIVOLILOR

Avioanele S.U.A. bombardează zona eliberată a Laosului după un orar pre-

calculat cu petrol lampant, în care ardea o festă înmuscată, atîrnînd întinerul groti de pe foala abcedelare; primele abcedelare redactate în limba laotiană și anchetă întreprinsă de directorul școlii, oferit demobilizat, printră pînă în elevilor, dezvoltase aproape 400 de cap de familie, analfabete. Pe pupitrul elevilor lor din clasele terminale va sta, în curînd, cînti dictionar complet al limbii laot, alcătuit de un

comandant aparținînd "forțelor speciale" antrenate de instructori americani, parșutate în junglă, deschise focul asupra bivoliilor. Procedul nu e neobișnuit și aceste baze, care dau foc satelor și atacă peșterile, duc, în același timp, și un veritabil "război economic", jefuiesc unități de producție, incendiază plantații, otrăvesc fîntîni, ucid turme de bivoli. Tîrîrul meu Interlocutor

verificarea identității, sub bănuiala de a fi niște parașutiști americani, la un post superior de comandă. "Seara - noteză Guy Hanoteaux - țărani veneau să se așeze lângă noi, străduindu-se să angajeze o conversație imposibilă. Ochiilor lor bridați ne arătau simpatie... Dacă n-am mîncat, de-a lungul drumului, decît orez, aceasta s-a înțeles prin gesturile și mișcările și simplu, n-aveam ce să ne oferim altceva. Dacă existau câteva fructe sălbatice într-un sat, femeile ni le ofereau înăuntru, cu sucul pe buze. Dacă stomacurile noastre refuzau orezul viscos, țărani stăteau lângă noi și ne încurajau să mîncăm... Într-o săptămîină, m-am prins prin deosebită ostilitate prin imensa saună ferbinte a brusei, ziaristul francez notează de citeva ori, cu o umbră pe care nu și-o asociez, atîrnînd și rețetă similară ale localnicilor, surprinzătoare într-un climat ce stă sub semnul ducerilor.

Sub platoșă severă a lupătărilor bate o inimă profund umană și generoasă. Într-o țară cu pașii-grădini și rîuri albastre, cu pășiri strălucitoare, cu atmosfera dulce, emolientă, a unei pagini din "Paul și Virginia", primează surisul, poezia, grația, muzica. În peșterile sumbre, într-un spațiu de cîteva metri pătrați, băieții și fetele dansează cu mișcări lente și grațioase; corul improvizat cîntă cîntec patriotice. Orice războinic are în rană, lângă cartușe, "khen-ul" sculptat în lemn de bambus, cu sunet ca de armonie. Acești oameni nu cer nimic altceva decît să fie lăsați în pace, să se bucure de poezie, de muzică, de roadele generoase ale pămîntului, să trăiască așa cum vor. Un distins curșător al Laosului, membru al C.C. al Neo Lao Haksat, autorul alfabetului și scrierii meo (una dintre principalele naționalități ale Laosului), mi-a conștat că zece ani de viață studiului caracterologic al poporului său. Rezultatul e un tom de cîteva sute de pagini, care așteaptă timpului mai bune ca să fie tipărit. Acum, singura trăsătură care contează este aceea a lupătărilor.

La o vizită, într-o altă zi, o peșteră-institut științific. Interlocutorii: un grup de tineri, băieți și fete, proaspăt absolvenți de institute zootehnice, preocupați de creșterea sepeului și de ameliorarea rasei de vite în zona eliberată. Unde dintr-un interlocutorii mei, un tânăr înalt, cu o înfățișare ce respira o severitate de luptător, avea un braț bandajat. Cu citeva zile mai înainte, ferma de animale de rasă pe care o conducea fusese ținta unui a-

lectiv de specialiști al Neo Lao Haksat. Am vizitat, într-o altă zi, o peșteră-institut științific. Interlocutorii: un grup de tineri, băieți și fete, proaspăt absolvenți de institute zootehnice, preocupați de creșterea sepeului și de ameliorarea rasei de vite în zona eliberată. Unde dintr-un interlocutorii mei, un tânăr înalt, cu o înfățișare ce respira o severitate de luptător, avea un braț bandajat. Cu citeva zile mai înainte, ferma de animale de rasă pe care o conducea fusese ținta unui a-

SCHIȚE LA UN PROIECT DE TINĂR

Doi ziaristi francezi, Guy Hanoteaux și Patrick Forest, relatează anul trecut în "Le Figaro" o senzațională aventură în Laos, în care fuseseră implicați. Rătăcirii în junglă, fuseseră descoperiri de o unitate a miliției populare și condus, pentru

De mai multe luni la Chicago se desfășoară un proces care a stîrnit aprobriul opiniei publice. Acuzății sînt șapte militanți, arestați în timpul demonstrațiilor antirăzboinice care au avut loc în acest oraș în 1968, în timpul lucrărilor Convenției naționale a Partidului democrat. În jurul dezbaterilor se face o publicitate redusă. Puțini sînt cei care reușesc să pătrundă în sala. Printre aceia s-a numărat și trimisul special al ziarului "Le Monde", Jacques Amalric care a inserat în paginile cotidianului francez o semantică relatare cu privire la proces.

De mai multe luni la Chicago se desfășoară un proces care a stîrnit aprobriul opiniei publice. Acuzății sînt șapte militanți, arestați în timpul demonstrațiilor antirăzboinice care au avut loc în acest oraș în 1968, în timpul lucrărilor Convenției naționale a Partidului democrat. În jurul dezbaterilor se face o publicitate redusă. Puțini sînt cei care reușesc să pătrundă în sala. Printre aceia s-a numărat și trimisul special al ziarului "Le Monde", Jacques Amalric care a inserat în paginile cotidianului francez o semantică relatare cu privire la proces.

drepturile civile din 1968, care considera delict federal trecerea frontierei unui stat cu intenția de "a incita la război". Acest text de lege nu a fost încă niciodată utilizat în fața unui tribunal. Deci la Chicago se desfășoară, după cum s-a spus o "premieră" O "premieră" într-adevăr, căci de data asta nu se judecă faptele acuzății ci presupuse intenții. Toți sînt pasibili de 5 ani închisoare. Pînă în prezent procesul se poate împărți în două etape. Pînă la 5 noiembrie 1969 și după aceea. Pînă la 5 noiembrie dezbaterile au fost do-

"Procesul, scrie autorul, are loc în plin centrul al cartierului Loop, în fața aflatului de afaceri al capitalei Vestului Mijlociu. Clădirea în care se botează procesul este un exemplu de arhitectură modernă: severă, dar elegantă și zvelă, are 30 de etaje din oțel și sticlă. Cele patru intrări ale acestui templu al justiției sînt pînă cu strînicie de numeroși polițiști în uniformă, fără a mai scoți poliția în civil. Percheziția este minuțioasă în "court" de figuri franceze constituie un obiect foarte suspect); pentru un ziarist străin este greu să obțină permise de intrare, în special dacă vrea să ajungă la etajul 23.

De mai multe luni la Chicago se desfășoară un proces care a stîrnit aprobriul opiniei publice. Acuzății sînt șapte militanți, arestați în timpul demonstrațiilor antirăzboinice care au avut loc în acest oraș în 1968, în timpul lucrărilor Convenției naționale a Partidului democrat. În jurul dezbaterilor se face o publicitate redusă. Puțini sînt cei care reușesc să pătrundă în sala. Printre aceia s-a numărat și trimisul special al ziarului "Le Monde", Jacques Amalric care a inserat în paginile cotidianului francez o semantică relatare cu privire la proces.

drepturile civile din 1968, care considera delict federal trecerea frontierei unui stat cu intenția de "a incita la război". Acest text de lege nu a fost încă niciodată utilizat în fața unui tribunal. Deci la Chicago se desfășoară, după cum s-a spus o "premieră" O "premieră" într-adevăr, căci de data asta nu se judecă faptele acuzății ci presupuse intenții. Toți sînt pasibili de 5 ani închisoare. Pînă în prezent procesul se poate împărți în două etape. Pînă la 5 noiembrie 1969 și după aceea. Pînă la 5 noiembrie dezbaterile au fost do-

Inscenarea judiciară din Chicago IDEI PE BANCA ACUZAȚILOR

de Jacques AMALRIC publicist francez

Am impresia că asistă la un dialog al surzilor, peși nici un fapt sau marturie nu vine în sprijinul acuzățiilor aduse și nici nu va veni vreodată, oamenii puși să apere dreptățile sînt în mod vădit lipsiți de obiectivitate, arătînd fără să se ascundă că sînt de partea acuzățiilor. În fața Curții supreme. Părăsesc cu un sentiment de amărăciune acest templu al justiției. Văzînd încăpățînarea autorităților în fața lipsei de dovezi serioase, poștă nu-ți dai seama că acuzații au fost aduși aici nu pentru ceea ce au făcut, ci pentru ceea ce reprezintă. Procesul de la Chicago este desigur o farsă, dar o farsă care s-ar putea termina tragic. El traduce în fapt dorința autorităților de a înăbuși o idee".

Am impresia că asistă la un dialog al surzilor, peși nici un fapt sau marturie nu vine în sprijinul acuzățiilor aduse și nici nu va veni vreodată, oamenii puși să apere dreptățile sînt în mod vădit lipsiți de obiectivitate, arătînd fără să se ascundă că sînt de partea acuzățiilor. În fața Curții supreme. Părăsesc cu un sentiment de amărăciune acest templu al justiției. Văzînd încăpățînarea autorităților în fața lipsei de dovezi serioase, poștă nu-ți dai seama că acuzații au fost aduși aici nu pentru ceea ce au făcut, ci pentru ceea ce reprezintă. Procesul de la Chicago este desigur o farsă, dar o farsă care s-ar putea termina tragic. El traduce în fapt dorința autorităților de a înăbuși o idee".

Am impresia că asistă la un dialog al surzilor, peși nici un fapt sau marturie nu vine în sprijinul acuzățiilor aduse și nici nu va veni vreodată, oamenii puși să apere dreptățile sînt în mod vădit lipsiți de obiectivitate, arătînd fără să se ascundă că sînt de partea acuzățiilor. În fața Curții supreme. Părăsesc cu un sentiment de amărăciune acest templu al justiției. Văzînd încăpățînarea autorităților în fața lipsei de dovezi serioase, poștă nu-ți dai seama că acuzații au fost aduși aici nu pentru ceea ce au făcut, ci pentru ceea ce reprezintă. Procesul de la Chicago este desigur o farsă, dar o farsă care s-ar putea termina tragic. El traduce în fapt dorința autorităților de a înăbuși o idee".

La etajul 6 ascensorul ne debarcă în culoarul care dă spre "coș" - înima burselor. O sală vastă, în mijlocul căreia, la o masă dreptunghiulară, au luat loc comisarii de stat și secretarii Asociației Burselor din Zürich în jurul lor, în picioare, în fața unei galerii în cerc cu pupitre prevăzute cu mic televizor, citeva zeci de "locuitori" sau "craioni" - cum își spun agenții de schimb - așteaptă cu încordare. Cînd de la masa dreptunghiulară se lansează numele acțiunii inscrite la cota cursurilor, de la pupitre izbucnesc un vacarm de cifre și de nume pe care profulun cu greu le-ar putea desluși. Pentru el, aceasta se cheamă a trata titlurile. "Locuitorii" însă au jargonul lor. El "fac coșul". Și îl fac la cea mai înaltă tensiune: gesticulînd, strîgînd, supralicitîndu-și concurenții. Numai micul ecran al televizorului poate ține ritmul acestui vîrtej exploziv.

Dincolo de raza "coșului", în marilor bînci, atmosfera este mai calmă, dar activitatea nu e mai puțin febrilă. "Birourile de plasare" - cum s-au botezat ele însele - informează și pomenența; prin telefon, sedilele bîncilor asupra tendințelor cursurilor, după cum țîn un contact direct și cu clientii și cu titularii lor.

Pe ecranul televizorului apare "logos" tabloul cursurilor - și, în același timp, prin fir direct, funcționarii birourilor confruntă pulsul burselor zic-riceze cu acela al celorlate burse europene. Cînd televizorul vestește că s-a încheiat acțiunile naționale și s-a trecut la cel al acțiunilor străine, semnalul este dat de un claxon. Și urmat de aceiași lăute de strigăte, de gesticulări nervoase, care se traduc, în ultimă instanță, prin cumpărări și vânzări spectaculoase.

Printre bursile lumii, cele din Elveția ar putea fi considerate reprezentative pentru că, alături de cele din Londra, termometrul a început să marcheze creșterea temperaturii. La Zürich și Geneva, "coșul" s-a așezat în zilele normale, dar nu s-a sensibilizat prea mult. Era o briză, nu un val. Și, după cum se știe, principala piață a aurului se află în City, la Londra, și de acolo se învîrtește o urmează la mică distanță.

O caracteristică a pieței londoneze: capacitatea ei de a absorbi cantități enorme de aur, menținînd în echilibru balanța de plăți. Cînd case specializate avînd în fața fațadei moasa "Rothschild and Sons", tratează la "coșul" lui Stock Exchange transferuri ale metalului galben în trezoreriile centrale. Acestea se efectuează în camioane blindate, escortate cu mișcări stricte de poliție pînă la trezoreriile bîncilor. Dar esențial operațiilor - stabilirea cotel lingourilor - se consumă în cercul de la reuniunile la care Banca Angliei, este reprezentată prin Lordul de Schid. Reuniunea are caracter zic-riceze - cu excepția zilelor nelucrate - la Banca Angliei, deși prezente cu discreție, exercită o influență determinantă. Ea este aceea

care eumpără în contul "pool-ului aurului", constituit din bîncile centrale ale Belgiei, Franței, Italiei, R.F.G., Olandei, Elveției și Statelor Unite. Și tot ea spune cuvîntul hotărîtor cînd se stabilește prețul unității valabil pentru vânzătorii și cîntre eumpărătorii.

În noiembrie 1968, cînd zvornurile despre devalorizarea francului au alarmat toate pietele financiare ale lumii capitaliste, balanța a tresărit puternic și spol a înclinat în favoarea celor cinci case specializate londoneze amintite mai sus. În ziua de 15 april a făcut un salt de la 35 dolari aurului (aproximativ 31 grame) la 40 dolari, pentru ca șase zile mai tîrziu, prețul să crească cu încă 50 centime.

Cetățenii au avut epocul la Paris, dar lira sterlină era la rîndul zguduită, iar Wall Street-ul însuși pălea. La Zürich însă, în vitrinele celor trei mari bînci elvețiene, trezorerii puteau vedea expuse nu numai bînci de aur, ci și aur. În noiembrie 1968, "birourile de plasare" ale burselor elvețiene l-au sfătuit pe clienții lor: "Cumpărați titluri americane". Și clienții, știînd că

tează că în anul 20 al secolului al 16-lea, în Anvers, primele tranzacții au fost realizate în tavernele din port. Anversul era marea piață de tranzit, etapă obligatorie spre America, via Cadix și Lisabona, produsele suedeze și rușeti, a textilelor germane și olandeze. În Anvers se concentra, pentru a fi redistribuit în întreaga Europă, aurul jefuit de portughezi de pe coasta occidentală a Africii și cel adus de caravanele spaniole din Peru și din Mexic. În 1531, activități spontane și anarhice din catenele l s-a pus însă capăt, prin înființarea celei dintîi burse din lume. A fost ca un scurt circuit cu efecte îndepărtate. Din Italia, Anglia, Spania bancherii se îndreptau spre portul belgian, unde-și instalau sucursale sau agenții. Regi și împărați își trimiteau aici reprezentanți - adevărați ambasadori financiari care-i informau asupra pulsului economiei mondiale. Anversul era nu numai o vamă a marilor din întreaga lume, ci și un barometru politic. Pentru că încă de atunci s-a înțeles că "oamenii din umbră" ai burselor nu se limitează la a fixa cursurile, la a ridicata sau prăbuși creșterea, ci și să influențeze cursurile, la a dirija după plac destul public. Cineva a spus pe drept cuvînt: "La bursă ești jefuit de oameni pe care nu-i vezi, întocmai cum în război ești aceluși adesea de astfel de oameni".

Ulterior, Anversul a cedat locul Amsterdamului. Bursa de portul olandez a lansat tranzacțiile cu titluri ale companiilor de acțiune prăpădită, creșterea. Cîrînd, febra speculațiilor a cuprins întreaga țară, cu atât mai mult cu cît companiile se înmulțeau ca ciupercile, iar pentru iniția oară o floare era colțea la bursă asemînd zahărului sau bumbacului, aurului sau papetăriei. Era la-leaua - floarea națională a Olandei, "Tulipmanen" a înfierbîntat între-a-tia mințile oamenilor, încît la deosebit terminat pe mulți să-și vîndă argintăria, vitele, casele, pentru a le ia-luocul cu culturi de lalele. Afacerile, asemîni bulbului, au înflorit pînă în primăvara lui 1637, cînd speculațiile au abătut asupra plantărilor fulgurea marelui crăh.

Istoria burselor a cunoscut cîteva crăhuri celebre, pe lîngă crăhul lalelei a fost o simplă... floare de stîl. La mijlocul secolului trecut a făcut mare vîlvă afacerea minelor de aur din California. Mii de emigranți au murit de foame și mîciănare de epidemii, în noul Eldorado, dar "societățile calificate" din jurul burselor pariziene prosperau direct proporțional cu înălțarea minelor de aur din California. Mii de emigranți au murit de foame și mîciănare de epidemii, în noul Eldorado, dar "societățile calificate" din jurul burselor pariziene prosperau direct proporțional cu înălțarea minelor de aur din California. Mii de emigranți au murit de foame și mîciănare de epidemii, în noul Eldorado, dar "societățile calificate" din jurul burselor pariziene prosperau direct proporțional cu înălțarea minelor de aur din California.

În 1849, a survenit crăhul minelor de aur. Aproape cîinci decenii mai tîrziu, s-a înregistrat un al doilea crăh, mult mai devastator, al cîntre Panama devenită simbol - a fost opera a doi cavaleri ai bursei. Speculațiile cu căile ferate au făcut, de asemenea, mare zgomot. Dar bursa nu este numai sursă de bancruți frauduloși, ci și sursă propice îmbogățirilor mai discrete. Unul dintre cei mai mari seniori ai burselor, James de Rothschild, și-a început cariera speculînd asupra unor mari sume de gîine și a continuat prin a recepționa aur din Londra, pe care-l transforma în efecte transferate - prin intermediul unor bănci pariziene - în Spania. Locuia într-un mic apartament din Rue le Peleterie, dar în 1814, cînd Ludovic al 18-lea a intrat în Paris, a devenit bancherul regelui. Înnoibat de Metternich pentru că a finanțat guvernul austriac, baronul a devenit șeful misiunii sale, consul general al Austriei la Paris.

Relația bursă-politică era însă cunoscută de mai multă vreme. Prototip al omului de stat speculator, Talleyrand folosea informațiile diplomatice pentru a juca în estigător la bursă.

Bursa nu ignoră nimic din ceea ce s-ar putea traduce în bani: căile ferate, materiile prime, teatrele, presa, invențiile. Două firme farmaceutice - "Bayer" din Leverkusen și "Kyoto Enzymes" din Tokio au anunțat aproape simultan că au descoperit noi leacuri împotriva cancerului. Nică firma vest-germană și nici cea japoneză nu ofereau detalii, cu excepția aceluia după care valoarea "remedior-minerale" va fi cunoscută abia peste cîțiva ani. Cu toate acestea, bursa s-a arătat sensibilă, cursurile acțiunilor firmelor produsele crescînd brusc, la toate bursele din lume.

Am impresia că asistă la un dialog al surzilor, peși nici un fapt sau marturie nu vine în sprijinul acuzățiilor aduse și nici nu va veni vreodată, oamenii puși să apere dreptățile sînt în mod vădit lipsiți de obiectivitate, arătînd fără să se ascundă că sînt de partea acuzățiilor. În fața Curții supreme. Părăsesc cu un sentiment de amărăciune acest templu al justiției. Văzînd încăpățînarea autorităților în fața lipsei de dovezi serioase, poștă nu-ți dai seama că acuzații au fost aduși aici nu pentru ceea ce au făcut, ci pentru ceea ce reprezintă. Procesul de la Chicago este desigur o farsă, dar o farsă care s-ar putea termina tragic. El traduce în fapt dorința autorităților de a înăbuși o idee".

Am impresia că asistă la un dialog al surzilor, peși nici un fapt sau marturie nu vine în sprijinul acuzățiilor aduse și nici nu va veni vreodată, oamenii puși să apere dreptățile sînt în mod vădit lipsiți de obiectivitate, arătînd fără să se ascundă că sînt de partea acuzățiilor. În fața Curții supreme. Părăsesc cu un sentiment de amărăciune acest templu al justiției. Văzînd încăpățînarea autorităților în fața lipsei de dovezi serioase, poștă nu-ți dai seama că acuzații au fost aduși aici nu pentru ceea ce au făcut, ci pentru ceea ce reprezintă. Procesul de la Chicago este desigur o farsă, dar o farsă care s-ar putea termina tragic. El traduce în fapt dorința autorităților de a înăbuși o idee".

viața internațională

ORIENTUL APROPIAT

INCIDENTE ÎN LIBAN ÎNTRE POPULAȚIE ȘI COMANDOURILE PALESTINENE • DEMISIA PRIMULUI MINISTRU AL LIBIEI

BEIRUT 16 (Agerpres). — Consiliul Securității din Liban, întrunit sub președinția lui Kamal Jumblat, ministrul de Interne, a studiat situația privitoare la menținerea ordinii în țară, precum și plîngerile locuitorilor din Hasbaya și Nabatieh — comune situate în partea de sud a Libanului — împotriva deschiderii unor birouri ale comandourilor palestiniene în localitățile respective. La sfîrșitul reuniunii, Kamal Jumblat a anunțat că a dat directive guvernatorului regiunii de sud a Libanului în vederea închiderii birourilor respective în termen de 48 de ore. El a adăugat că nici un birou al vreunor organizații palestiniene de rezistență nu

poate fi deschis în regiunea de sud a Libanului, fără o autorizație prealabilă a autorităților competente. Agenția France Presse, citind o declarație a ministrului de interne, Kamal Jumblat, informează că în localitatea Hasbaya populația a protestat împotriva înființării unei organizații palestiniene de comandă de a stabili un punct de comandă în apropierea unei școli. Refuzul comandoului palestinean de a evacua localitatea s-a dus la incendierea a două case populare și fedaii. Localnicii au ripostat focului deschis de comandoul palestinian, ocupînd în cele din urmă localul comandoului palestinian. Un alt doilea incident a avut loc la Nabatieh între un comandou palestinian și populația din localitatea respectivă, ca urmare a refuzului acestuia de a-și stabili cartierul general în afara localității.

TRIPOLI 16 (Agerpres). — După cum anunță agenția MEN, vineri după-amiază, Mahmud Al Maghrabi Soliman, primul ministru al Libiei, și-a prezentat demisia, care a fost acceptată de fostul rege Idris, în urma formării unui nou Consiliu de Miniștri, sub președinția colonelului Moamer El Gaddafi, președintele Consiliului Comandamentului Revoluției din Libia, care ocupă în același timp și portofoliul Ministerului Apărării. Agenția nu dă amănunte privind cauzele acestei remanieri a guvernului libian, care este format din 12 miniștri, dintre care patru militari și opt civili.

CAIRO 16 (Agerpres). — Șeful diplomației egiptene, Mahmud Riad, a declarat că Anglia să fie partener sau dacă Anglia dorește să intre în Piața comună, pentru că răspunsul este afirmativ. El a precizat că „cei șase” au căzut de acord că Anglia trebuie să accepte Tratatul de la Roma, precum și opțiunile adoptate ulterior privind dezvoltarea viitoare a comunității, că urmează să adopte o poziție comună la negocierile și că tratativele vor fi purtate de un singur negociator, reprezentînd comunitatea.

Vorbind despre problemele europene, Schumann a declarat că Franța se pronunță în favoarea organizării unei conferințe pentru asigurarea securității, cu conținutul de dezvoltare a economiei și alăburii tensiunii și nu la o consacrare a situației actuale. Vineri, Schumann a sosit la Bonn.

„Nu, apartheidului!” Sub această lozincă, în orașul Limerik (Irlanda) o ovăd loc o demonstrație de protest împotriva discriminărilor rasiale din Republica Sud-Africană.

M. Schumann despre poziția Franței în legătură cu o conferință consacrată securității europene

BRUXELLES 16 (Agerpres). — Ministrul afacerilor externe al Franței, Maurice Schumann, a efectuat joi o scurtă vizită în capitala Belgiei.

Cu ocazia unei conferințe de presă, el a declarat, referindu-se la problema aderării Angliei la C.E.E.: „Chestiunea nu mai este dacă „cei șase” doresc ca Anglia să fie partener sau dacă Anglia dorește să intre în Piața comună, pentru că răspunsul este afirmativ. El a precizat că „cei șase” au căzut de acord că Anglia trebuie să accepte Tratatul de la Roma, precum și opțiunile adoptate ulterior privind dezvoltarea viitoare a comunității, că urmează să adopte o poziție comună la negocierile și că tratativele vor fi purtate de un singur negociator, reprezentînd comunitatea.

Vorbind despre problemele europene, Schumann a declarat că Franța se pronunță în favoarea organizării unei conferințe pentru asigurarea securității, cu conținutul de dezvoltare a economiei și alăburii tensiunii și nu la o consacrare a situației actuale. Vineri, Schumann a sosit la Bonn.

Încheierea dezbaterilor din Bundestag

BONN 16. — Corespondentul Agerpres M. Moaracș transmite: Vineri au luat sfîrșit la Bonn dezbaterile din Bundestag pe marginea declarației privind politica generală a guvernului R.F.G., prezentată de cancelarul Willy Brandt. La încheierea dezbaterilor nu a fost adoptată nici o rezoluție.

În cursul dezbaterilor nu au luat cuvîntul deputații aparținînd celor trei fracțiuni parlamentare, care au aprobat sau criticat declarația guvernamentală. Walter Scheel, ministrul afacerilor externe, a afirmat că politica R.F.G. față de Est și Vest se află într-o „legătură funcțională”, subliniind totodată apartenența R.F.G. la sistemul alianțelor occidentale. Ministrul a declarat, printre altele, că în rezolvarea problemelor internaționale pot fi obținute, inevitabil, rezultate concrete prin îmbunătățirea relațiilor bilaterale. El a declarat că încheierea de acorduri privind renunțarea la folosirea forțelor ar fi un bun punct de plecare pentru rezolvarea unor probleme specifice. Scheel a reafirmat că poziția Bonului față de propunsa conferință europeană în problema securității este, în principiu, pozitivă și că subiectul unei asemenea conferințe nu se poate limita numai la cooperarea economică.

Președintele fracțiunii social-democrate, Herbert Wehner, a declarat că partidul său aprobă pe deplin politica expusă în raportul cancelarului Brandt. Referindu-se la propunerile cancelarului, privind relațiile cu R.D.G., vorbitorul a declarat: „Noi vrem să contribuim la instituirea unor relații juridice între cele două state germane”. La rîndul său, Wolfgang Mischnick, președintele fracțiunii liber-democraților, și-a exprimat convingerea

VIETNAMUL DE SUD

ATACURI ALE FORTELOR PATRIOTICE ASUPRA POZIȚIILOR AMERICANO-SAIGONEZE

SAIGON 16 (Agerpres). — Detasamente ale forțelor patriotice care operează în limitele celei de-a doua zone tactice din Vietnamul de sud au lansat joi seara un atac susținut asupra pozițiilor primei divizii aeroperatoare americane — a declarat un purtător de cuvînt al corpului expediționar american. În provincia din Delta fluviului Mekong, Indocinei la Chau Doc, patrioții au lansat un atac asupra pozițiilor deținute de trupele americano-saigoneze, angajamente militare semnificative și în alte regiuni ale Vietnamului de sud.

În noaptea de joi spre vineri, bateriile artileriei Revoluției Provișoriale al Republicii Vietnamului de Sud au atacat 12 poziții americane și saigoneze. În cursul an-

gajamentelor de vineri dimineața din provincia Quang Ngai, anunță agenția France Presse, s-au înregistrat pierderi de ambele părți.

În ultimele 24 de ore, avioanele „B-52” au lansat noi raiduri de bombardament în zona Khe Sanh și în provinciile Quang Tri, Chau Doc, Binh Dinh, unde, potrivit afirmațiilor comandamentului american, s-a semnalat în ultima vreme o intensificare a activităților forțelor patriotice.

SAIGON. — Numărul militarilor americani morți în Vietnam în cursul săptămînilor trecute a fost de 98 — cel mai ridicat nivel al pierderilor suferite de Statele Unite în ultimele șase săptămîni.

Declarațiile lui W. Rogers la o conferință de presă

WASHINGTON 16 (Agerpres). — Secretarul de stat al S.U.A., William Rogers, a declarat la o conferință de presă că Statele Unite doresc să negocieze cu Uniunea Sovietică „pentru găsirea unei baze comune și mutuale avantajoase”. „Dorim, de asemenea, a spus el, să găsim căi pentru relații mai bune cu R.P. Chineze”. Șeful diplomației americane a subliniat că stabilirea de relații mai bune cu ambele țări menționate „va fi în interesul nostru național, iar politica noastră caută căile rezonabile pentru a se realiza acest lucru”.

Rogers a menționat că convorbirile

preliminare sovieto-americane privind limitarea armamentelor strategice sînt în curs, precum și faptul că cele două părți au căzut de acord asupra unui proiect de tratat interzicînd amplasarea armelor de distrugere în masă în teritoriile submarine.

Referindu-se la războiul din Vietnam, Rogers a reafirmat poziția oficială cunoscută, menționînd că planul președintelui Nixon de a pune capăt războiului este „irreversibil și va duce eventual la retragerea din Vietnamul de sud a tuturor trupelor americane” — fără însă a preciza cit

NIGERIA

Starea de urgență va fi menținută

DECLARAȚIILE GENERALULUI GOWON • LA LAGOS AU FOST DEZMINTITE ȘTIRILE PRIVITOARE LA ÎNCEPEREA DE NEGOCIERI CU CONDUCĂTORII FOSTEI BIAFRA

LAGOS 16 (Agerpres). — Starea de urgență va fi menținută în întreaga țară, în ciuda faptului că războiul civil s-a încheiat, a anunțat joi la Lagos generalul Yakubu Gowon. El a precizat că comunitatea internațională să nu mai folosească numele de „Biafra” pentru desemnarea regiunii estice a țării. Gowon a precizat că va fi acordată o mare atenție aplicării programului de ajutorare a populației civile, în special a femeilor și copiilor.

Vineri, comisarul pentru problemele informaționale al guvernului federal nigerian, Anthony Enahoro, a declarat, în cadrul unei conferințe de

presă, că nu au avut loc nici un fel de negocieri între autoritățile federale și conducătorii fostului teritoriu al Biaferei în vederea restabilirii păcii și că asemenea tratative nu sînt prevăzute nici pentru viitor. Anthony Enahoro a calificat cererile de capitulare, care s-a desfășurat joi în cazarma Dodan din Lagos, ca o problemă „strict militară”.

Comisarul pentru informații al guvernului federal a menționat că începînd de joi echipe de ajutor distribuie rații zilnice de alimente la aproximativ 700 000 de persoane, iar Crucea Roșie Nigeriană apreciază că nu este necesar, cel puțin pentru moment, să se aducă noi cantități de alimente pe calea aerului pentru persoanele refugiate, aflate în regiunile afectate de operațiunile militare. Enahoro a adăugat că problema ajuțării populației va fi rezolvată pe deplin într-un răstimp de o lună, iar toți refugiații vor putea reveni la casele lor într-un timp aproximativ trei luni. Comisarul nigerian pentru problemele informaționale a precizat că guvernul federal nigerian a instituit un comitet de urgență pentru coordonarea tuturor operațiunilor de ajutorare și că a hotărît să pună la dispoziția Crucii Roșii Nigeriene un milion de lire nigeriene.

În încheiere, comisarul nigerian pentru problemele informaționale a declarat că comandanții tuturor sectoarelor operaționale au anunțat că luptele au încetat și că nu se mai înregistrează deplasări în masă ale populației în fosta regiune biafrază. El a precizat, totodată, că nu a fost stabilit contactul decît cu cîteva unități ale armatei secesioniste, dar că majoritatea trupelor au depus armele și s-au predat.

Surse oficiale din capitala Nigeriei au anunțat că secretarul general al O.N.U., U Thant, a acceptat invitația care i-a fost adresată de guvernul nigerian și va sosi duminică la Lagos.

NICARAGUA

Ciocniri armate

MANAGUA 16 (Agerpres). — În apropierea capitalei Nicaraguei, Managua, s-au produs ciocniri între trupele guvernamentale și elemente înarmate ale adversarilor regimului președintelui Somoza, transmite agenția United Press International. În zona ciocnirilor au fost trimise avioane și elicoptere ale armatei.

Potrivit primelor informații, trupele guvernamentale au înfruntat un grup „sandinist” — după numele fostului general Cesar Augusto Somoza, care a condus o revoltă anti-americana. Numele generalului, asasinat în 1933, este folosit de multe grupări ale adversarilor președintelui Somoza, cunoscut — după cum menționează U.P.I. — pentru strile sale legături politice și economice cu Statele Unite.

LUĂRI DE POZIȚIE ALE NOULUI GUVERN JAPONEZ

Ministrul de externe Aichi se pronunță pentru contacte la nivel guvernamental cu R.P. Chineză

TOKIO 16 (Agerpres). — Japonia se va pronunța în problema semnării Tratatului de neproliferare a armelor nucleare pînă la 1 martie 1970 și declară ministrul nipon al afacerilor externe, Kiichi Aichi, în cadrul primei conferințe de presă ținute de la formarea noului guvern.

Referindu-se la relațiile cu Statele Unite, Aichi a anunțat că hotărîrea privind crearea unei comisii mixte de pregătire a retrocedării Okinawei, luată în cursul negocierilor din noiembrie trecut dintre premierul Sato și președintele Nixon, va fi transpusă în fapt la începutul lunii viitoare. Ministrul de externe și-a exprimat speranța că lucrările comisiei consacrate elaborării acordului propriu-zis de retrocedare vor avea ca rezultat restabilirea în Japonia cel mai tîrziu la începutul anului 1972.

Kiichi Aichi, menționează agenția Kyodo, a exprimat, de asemenea, dorința guvernului de a iniția stabilirea de contacte la nivel guvernamental cu R.P. Chineză, deoarece îmbunătățirea relațiilor cu această țară va constitui una din preocupările majore ale Japoniei în actualul deceniu.

VIZITA LUI MIRKO TEPAVAT LA BUDAPESTA

BUDAPESTA 16. — Corespondentul Agerpres Al. Pintea transmite: Secretarul de stat pentru afacerile externe al Iugoslaviei, Mirko Tepavac, care face o vizită oficială în R.P. Ungară, a fost primit vineri de Lozonca Fek, președintele consiliului prezidențial al republicii, și de Jenő Fock, președintele Guvernului revoluționar muncitoresc țărănesc Ungar. În aceeași zi, a avut loc o conferință de presă, în cadrul căreia secretarul de stat iugoslav a menționat faptul că, în cadrul convorbirilor purtate cu János Peter, ministrul de externe ungar, au fost abordate probleme bilaterale și internaționale care interesează cele două țări.

agențiile de presă transmit:

cursul întrevederii au fost discutate unele aspecte legate de aderarea Marii Britanii la Piața comună, precum și de cooperarea anglo-italiană.

Schimbul de mărfuri dintre U.R.S.S. și Marea Britanie crește în ritm accelerat, a declarat lordul Brown, ministrul de stat la Ministerul Comerțului al Marii Britanii. Lordul Brown — relatează TASS — a relevat, de asemenea, interesul pe care îl manifestă firmele engleze pentru dezvoltarea comerțului cu Uniunea Sovietică.

Todor Jivkov, primul secretar al C.C. al P.C.B., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, a prezentat un amplu raport în fața sovietului de partid, de stat și economiei din capitală și din țară. El s-a referit la îndeplinirea planului economic de dezvoltare a țării și la unele probleme ale situației interne și internaționale.

La 14 ianuarie s-a deschis la Bruxelles târgul anual al automobilului, care va rămîne deschis timp de 12 zile. Amenajat în palatul centenarului, acesta grupează ultimele realizări în acest domeniu a diferite firme producătoare. În prim plan: un automobil Mercedes 300 SEL.

La Bruxelles a avut loc o seară culturală organizată de „Asociația mondială a prietenilor lui Mihail Eminescu”, la care au participat numeroase personalități culturale și artistice belgiene. A asistat, de asemenea, ambasadorul României în Belgia, Alexandru Lăzăreanu. Cu această ocazie, poetul de origine română Mihail Steriade, președintele asociației, a vorbit despre opera lui Mihail Eminescu, iar M. Hebbete, consilier în Ministerul Culturii din Belgia, șeful Direcției artelor muzicale și lirice, a prezentat unele aspecte ale relațiilor culturale româno-belgiene. Au fost recitate poezii de Mihail Eminescu în limba română și în traducere franceză.

Președintele Makarios a sosit la Atena, după o călătorie în cîteva țări africane. Șeful statu-

lui cipriot va avea astăzi convorbiri cu oficialitățile din capitala Greciei.

Pentru restabilirea sistemului alegerilor directe și pentru anularea legilor excepționale în Brazilia s-a pronunțat senatorul Oscar Passos, președintele partidului de opoziție „Miscarea democratică braziliană”. Într-un interviu acordat ziarului „O Globo”, Passos a afirmat, pe de altă parte, că se impune o reformă a uzanțelor politice „viciate prin modul de utilizare a fondurilor publice și prin abuzul de putere”.

„Cosmos-320”. La 16 ianuarie, în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pământului „Cosmos-320”, destinat cercetării spațiului extraterestru, în conformitate cu programul dinaintea stabilit.

PARIS 16. — Corespondentul Agerpres G. Dascal transmite: Majoritatea salariaților din industria de gaze și electricitate din Franța se opun convenției semnate la 10 decembrie de către reprezentanții celorlalte organizații sindicale care cuprinde o clauză conform căreia sindicatele se angajează să nu recurgă la greve în timpul celor doi ani de validitate a contractului. Aceasta a fost anunțată cu ocazia unui referendum organizat în ziua de 14 ianuarie de către conducerea Confederației Generale a Muncii (C.G.T.) din Franța în rîndul celor 124 000 de muncitori și cadre aparținînd societății „Electricité-Gaz de France” (E.G.F.). Potrivit cifrelor anunțate de C.G.T. în cursul zilei de miercuri, și-au exprimat părerea ei 404 salariați. Dintre aceștia, apro-

ximativ 58 000 de persoane, reprezentînd 94 la sută din voturile exprimate, s-au pronunțat împotriva convenției. Se precizează că nu sînt cunoscute încă rezultatele consultării în 14 centre, cuprînzînd aproximativ 21 000 de salariați înscrși pe liste.

Secretarul general al C.G.T.-E.G.F. a declarat că acest rezultat reprezintă „un succes foarte important”, muncitorii condamnați convenția care conține clauze defavorabile pentru salarii și restrictive în legătură cu grevele.

C.G.T. se pronunță pentru acorduri și convenții care să amelioreze condițiile de muncă și de trai ale muncitorilor, fără să pună în cauză drepturile sindicale și libera acțiune revendicativă.

Semnificația referendumului organizat de C.G.T. din Franța

PARIS 16. — Corespondentul Agerpres G. Dascal transmite: Majoritatea salariaților din industria de gaze și electricitate din Franța se opun convenției semnate la 10 decembrie de către reprezentanții celorlalte organizații sindicale care cuprinde o clauză conform căreia sindicatele se angajează să nu recurgă la greve în timpul celor doi ani de validitate a contractului. Aceasta a fost anunțată cu ocazia unui referendum organizat în ziua de 14 ianuarie de către conducerea Confederației Generale a Muncii (C.G.T.) din Franța în rîndul celor 124 000 de muncitori și cadre aparținînd societății „Electricité-Gaz de France” (E.G.F.). Potrivit cifrelor anunțate de C.G.T. în cursul zilei de miercuri, și-au exprimat părerea ei 404 salariați. Dintre aceștia, apro-

NOTE DAVID COPPERFIELD — 1970

LA DOI ANI DE LA SINISTRU

Deși au trecut doi ani de la cîntarea de păstrare a păstrării completei sau aproape complete, micile așezări Santa Ninfa, Sambuca și Santa Margherita, din Valle del Belice (Sicilia), locuitorii acestora continuă să trăiască în barăci improvizate, care riscă în orice moment să se prăbușească.

În semn de protest, simțînduși au organizat impresionantă manifestații. „Autoritățile n-au răspuns însă la strigătele lor de durere și mînie în acele zile”. Unii însă, mai mult decît alții, nici măcar nu și-a trimis repre-

zentații să discute cu locuitorii din Valle del Belice, așa cum ceruseră, pe bună dreptate și în mod civilizat, acestora. Locuitorii barăcilor își continuă lupta, conșivi de injustețea lozincii lor: „Case și muncă”.

Împlinirea a doi ani de la tragicele evenimente a fost marcată în localitatea Gibellina prin organizarea unor manifestații la care au participat mii de oameni. Acestia au luat parte la o „noapte de veghe” în memoria celor dispăruți și au cerut ca anul 1970 să devină anul unei reconstrucții rapide a localităților sinistrate.

Cunoscutul compozitor grec și militant democrat Mikis Theodorakis, ale cărui cîntece sînt fredonate în întreaga țară, continuă să fie deținut în lagărul militar din Oropos — o mică așezare situată la 60 km de capitala Greciei. În ultima vreme, regimul la care este supus compozitorul Theodorakis, fost deputat al partidului EDA, a devenit mai sever. La Oropos trăiește complet izolat și doar cîteva perso-

ne din afara lagărului sînt autorizate să-l vadă. Se știe că în Grecia, cîntecul său a fost interzis și că el este în exil în Africa Nouă.

Produsorii africani sînt nemulțumiți de aceste cote — stabilite în general cu mult sub nivelul producției pe care o au. De exemplu, Tanzania, care a produs anul trecut 1 023 000 saci, are cota de export fixată la numai 572 120 saci, adică la puțin mai mult de jumătate. Aceasta provoacă Tanzaniei greutăți serioase în procurarea de

Deși există o lege care interzice angajarea copiilor, totuși munca celor mici este încă în uz. În unele țări, copii sub 15 ani lucrează în fabrici, ateliere sau localități de zi și de noapte pentru un salariu de nimic. În ur-

ma unei anchete s-a stabilit că nu numai perspectiva unor remunerații mai reduse îi determină pe patroni să angajeze copii, ci și faptul că o cota sînt mai docili, mai ușor de „condus” și deci mai puțin „recalcitrați”. Cu alte cuvinte, forță de muncă mai comodă...

CAFEA AMARĂ

O serie de state africane s-au ridicat împotriva recentei decizii a biroului executiv al Organizației internaționale a cafelei de a penaliza țările membre care depășesc cotele de export stabilite de organizație, serie săptămînalului „Afrique Nouvelle”. Producătorii africani sînt nemulțumiți de aceste cote — stabilite în general cu mult sub nivelul producției pe care o au. De exemplu, Tanzania, care a produs anul trecut 1 023 000 saci, are cota de export fixată la numai 572 120 saci, adică la puțin mai mult de jumătate. Aceasta provoacă Tanzaniei greutăți serioase în procurarea de